

KOONDPROJEKTI

***“NOORTE TERVISTAV
JA ARENDAV PUHKUS 2007”***

ARUANNE

Haridus- ja Teadusministeerium
Eesti Noorsootöö Keskus

TALLINN 2008

Koostanud Kadri Kurve
Toimetanud Helle Tiisväli
Kujundanud Kaie Karolin
Teostanud Kirjastus Argo

ISSN 1736-6607 (trükis)
ISSN 1736-6615 (võrguväljaanne)
Trükitud trükikojas Vali Press
Trükiarv 200

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	5
FINANTSARUANNE.....	6
Finantsaruande selgitus punktide lõikes.....	6
Lasterikaste ja vähekindlustatud perede laste ning lastekodulaste laagrituusikute toetus tegevusloaga noortelaagrites.....	7
Laagrituusikute toetus tegevusloaga noortelaagrites.....	9
Sügistalviste laagrivahetuste laagrituusikute toetused tegevusloaga noortelaagrites.....	10
Laagrituusikute toetus projektlaagrites.....	11
NOORTELAAGRITE JUHTIDE JA KASVATAJATE KOOLITUS.....	15
LAAGRIJUHTIDE NÕUKODA JA NOORTELAAGRITE KORRALDAJATE SEMINARID.....	17
NOORTELAAGRI TEGEVUSLOA TAOTLUSTE LÄBIVAATAMISE KOMISJONI ISTUNGID.....	18
TEGEVUSLOAGA NOORTELAAGRID, MIS TÖÖTASID 2007. a LAAGRISUVEL.....	19
TRÜKISED.....	20
NOORTELAAGRITE SISULINE TEGEVUS.....	20
Tegevusloaga noortelaagrid.....	20
Huvitavamad projektlaagrid.....	42
KOKKUVÕTE.....	56

SISSEJUHATUS

Käesolev kogumik püüab anda ülevaate koondprojektile eraldatud rahaliste vahendite kasutamisest ja noortelaagrite sisulisest tegevusest aastal 2007.

Noorsootöö seaduse § 4 p 4 alusel koordineerib Haridusministeerium noorte tervistava puhkuse korraldamist vabariigis.

Töö operatiivseks korraldamiseks on moodustatud Laagrijuhtide Nõukoda (Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kantsleri 25.04.1995. a käskkiri nr 27, haridusministri 21.10.1996. a käskkiri nr 190, haridusministri 09.10.1998. a käskkiri nr 205, haridusministri 08.05.2000. a käskkiri nr 123, haridus- ja teadusministri 03.06.2003. a käskkiri nr 465, ENTK direktori 27.01.2006. a käskkiri nr 1-5/8, ENTK direktori 06.09.2007. a käskkiri nr 1-5/114). Nõukoja ülesandeks on tagada noorsootöö seadusest ja Eesti noorsootöö kontseptsioonist ning koondprojektist “Noorte tervistav ja arendav puhkus” tulenevate tegevuste koordineerimine.

Infot noortelaagritega seonduvast – noortelaagrite tegevust reglementeerivad normatiivaktid, abimaterjal noortelaagrite korraldajatele, tegevusloaga noortelaagrid Eestis, laagrijuhtide ja -kasvatajate koolituse võimalused, andmed nii Eestis toimuvatest laagrivahetustest kui ka rah-

vusvahelistest noortelaagritest, kontaktandmed info saamiseks jne – leiate noortelaagrite koduleheküljelt www.noortelaagrid.edu.ee

Eesti Noorsootöö Keskus esitas Hasartmängumaksu Nõukogule koondprojekti “Noorte tervistav puhkus 2007” detsembris 2006. Projekt sisaldas taotluse 33 881 noore laagrituusiku toetamiseks (sealhulgas 3270 lasterikastest ja vähekindlustatud peredest lapse, lastekodulapse ja erikoolilapse laagrituusiku toetuse) 15 745 725 kroonile. Projekt koostati HTM-i poolt määratletud printsiipide alusel, mis olid eelnevalt läbi arutatud Laagrijuhtide Nõukoja nõupidamisel 14.–15. septembril 2006. a MTÜ Tiigrid Noortelaagris ning laagrijuhtide seminar-nõupidamisel 26.–27. septembril 2006. a Tuksi Noortelaagris.

Hasartmängumaksu Nõukogu toetas 18.12.2006. a otsusega nr 1 koondprojekti 15 745 725 krooniga, mis võimaldas tõsta sotsiaaltuusikute toetuse suurus – laagripäeva toetus tõusis 150-lt kroonilt 160-le kroonile, tegevusloaga noortelaagrites 40-lt kroonilt 50-le kroonile ja projektlaagrites 20-lt kroonilt 25-le kroonile (tegelik toetus oli 28,5 krooni). Koondprojektist toetati kõiki noorte tervistava ja arendava puhkusega seonduvaid projekte, mis vastasid noorsootöö seaduses kehtestatud nõuetele ning esitati läbi Haridus- ja Teadusministeeriumi Hasartmängumaksu Nõukogule.

FINANTSARUANNE

		NOORTE ARV	LAAGRIPÄEVI	SUMMA
		Printsiibid / Fakt	Printsiibid / Fakt	Printsiibid / Fakt
1.	TEGEVUSLOAGA NL TOETUS – 50 KROONI LAAGRIPÄEV	18442 / 17453	165978 / 155807	8 298 900.- / 7 790 350.-
	(28 LEPINGUT)	VÄHEM 989	/ – 10171	/ – 508 550.-
2.	PROJEKTLAAGRITE TOETUS – 28,5 KROONI LAAGRIPÄEV	12169 / 12240	109521 / 103364 (25.-) (28,5.-)	2 738 025.- / 2 945 878.-
	(99 LEPINGUT)	ROHKEM 71	/ 6157	/ + 207 853.-
3.	SOTSIAALTUUSIKUTE TOETUS	3137 / 3287	28233 / 30164	4 517 280 / 4 826 240.-
	160 KROONI LAAGRI- PÄEV	ROHKEM 150	/ + 1931	/ + 308 960.-
4.	ERIVAJADUSTEGA LASTE KOOLID – 3 KOOLIGA LEPINGUD, TOETUS 160 KROONI LAAGRIPÄEV	133 / 131 VÄHEM 2	1197 / 1145 – 52	/ 183 200.- – 8 320.-
5.	TOETUSED KOKKU:	33881 / 33111		15 745 725.- / 15 745 668.-
	ROHKEM / VÄHEM LAPSI	VÄHEM 770		
	JÄÄK			/ – 57.-

FINANTSARUANDE SELGITUS PUNKTIDE LÖIKES

Maakondade + Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuametid esitasid Eesti Noorsootöö Keskusele 2810 soodushinnaga laagrituusiku jaotuskava oma maakonna lasterikaste ja vähekindlustatud perede lastele.

Lastekodulastele eraldatud 350 soodustuusikut jagas lastekodude lõikes Eesti Laste Hoolekandeesutuste Juhtide Ühendus. Soodustuusiku toetus oli 160 krooni laagripäeva kohta. Kuna maakonnad ei kasutanud ära nende poolt tellitud sotsiaaltuusikuid ja tegevusloaga noortelaagrites jäi laagripäevade arv soovitusel väiksemaks, siis suurendasime lastekodulaste tuusikute arvu 499-le. Projektiga on ühinenud ka 3 erikooli – Tartu Maarja Kool, Porkuni Kool ja Tartu Emajõe Kool. 133 erikooli lapse tuusikut toetati 160 krooniga laagripäeva kohta.

LASTERIKASTE JA VÄHEKINDLUSTATUD PEREDE LASTE NING LASTEKODULASTE LAAGRITUUSIKUTE TOETUS TEGEVUSLOAGA NOORTELAAGRITES

1. Lasterikaste ja vähekindlustatud perede laste laagrituusikute jaotus maakondade lõikes.
2. Eraldatud 2810, lõplik täituvus 2807.
3. Osa maakondi taotles rohkem kui pärast soovis ja nii said osa maakondi kohti juurde.

JRK	MAAKOND	TAOTLETUD TUUSIKUTE ARV	ERALDATUD TUUSIKUTE ARV
1.	Harjumaa	345	391
2.	Hiiumaa	34	34
3.	Ida-Virumaa	360	360
4.	Jõgevamaa	135	126
5.	Järvamaa	74	61
6.	Läänemaa	125	118
7.	Lääne-Virumaa	140	140
8.	Põlvamaa	146	164
9.	Pärnumaa	170	189
10.	Raplamaa	150	149
11.	Saaremaa	60	60
12.	Tallinn	426	357
13.	Tartumaa	275	304
14.	Valgamaa	140	150
15.	Viljandimaa	90	90
16.	Võrumaa	140	117
	KOKKU	2810	2810

Lastekodulaste tuusikute jaotus lastekodude lõikes

Koondprojektis 350, eraldatud 499, lõplik täituvus 480.

JRK	LASTEKODU	ERALDATUD TUUSIKUTE ARV
1.	Kohtla-Järve Lastekodu	50
2.	Elva Väikelastekodu	27
3.	Narva Lastekodu	39
4.	Tallinna Lastekodu	104
5.	Tartu VLK Käopesa	67
6.	Rakvere Lastekodu	3

JRK	LASTEKODU	ERALDATUD TUUSIKUTE ARV
7.	Tartu Mäekodu	18
8.	Imastu Koolkodu	10
9.	Kuressaare Väikelastekodu	9
10.	Haiba Lastekodu	7
11.	Pärnu Lastekodu	60
12.	Koeru Lastekodu	5
13.	SOS Lasteküla	29
14.	Taheva Lastekodu	8
15.	Narva-Jõesuu Lastekodu	6
16.	Vääna Laste- ja Noortekodu	8
17.	Järvamaa Lasteabikeskus	19
18.	Tilsi Lastekodu	20
19.	Viiratsi Lastekodu	10
	KOKKU:	499

3287 soodustuusiku jaotus tegevusloaga noortelaagrite lõikes

JRK	NOORTELAAGER	SOODUSTUUSIKUGA LAPSI Plaan/ Fakt	LASTEKODULAPSI Plaan / Fakt	KOKKU Lapsi / Summa
1.	Luunja Noortelaager	520 / 521	23 / 22	543 / 776 800.-
2.	Urumarja Noortelaager	520 / 520	24 / 24	544 / 726 400.-
3.	Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ Remniku Laste- ja Noortelaager	440 / 437	45 / 40	477 / 631 520.-
4.	Valgemetsa Noortelaager	520 / 520	28 / 28	548 / 789 120.-
5.	Kurtna Noortelaager	175 / 174	117 / 117	291 / 558 720.-
6.	Romaškino Tiigrid Noortelaager	280 / 280	3 / 3	283 / 511 040.-
7.	Kloogaranna Noortelaager		36 / 36	36 / 38 080.-
8.	Relvo Sport Noortelaager		64 / 59	59 / 83 520.-
9.	Rannapungerja Noortelaager		34 / 34	34 / 54 400.-

JRK	NOORTELAAGER	SOODUSTUUSIKUGA LAPSI Plaan/ Fakt	LASTEKODULAPSI Plaan / Fakt	KOKKU Lapsi / Summa
10.	Pärtselja Noortelaager		17 / 16	16 / 25 280.-
11.	Pivarootsi Noortelaager		60 / 60	60 / 57 600.-
12.	Pariisi Noortelaager		7 / 6	6 / 7 680.-
13.	Taevaskoja Noortelaager		1 / 1	1 / 1 600.-
14.	Veski Noortelaager	155 / 155	1 / 1	156 / 243 840.-
15.	Pärnu SS Kalev Urumarjal	200 / 200		200 / 264 000.-
16.	Vihase Noortelaager		8 / 8	8 / 15 360.-
17.	Kotka Noortelaager		29 / 25	25 / 41 280.-
18.	KutiMuti Noortelaager		2 / 0	0 / 0 .-
	KOKKU:	2810 / 2807	499 / 480	3 287 / 4 826 240.-
	ROHKEM			150 / 308 960.-

LAAGRITUUSIKUTE TOETUS TEGEVUSLOAGA NOORTELAAGRITES

Toetuse suurus 50 krooni laagripäeva kohta.

JRK	NOORTELAAGER	LASTE ARV	LAAGRIPÄEVAD	TOETUSE SUURUS
1.	Madsa Puhkeküla	431	3995	199 750.-
2.	Piiri Spordilaager	1190	10 990	549 500.-
3.	Mäe-Kääraku Spordilaager	420	5040	252 000.-
4.	Kotka Noortelaager	575	5662	283 100.-
5.	Taevaskoja Noortelaager	400	4000	200 000.-
6.	Viiking- Tiigril Noortelaager	1157	11 116	555 800.-
7.	Vihase Noortelaager	632	5844	292 200.-
8.	Karepa Noortelaager	1040	7910	395 500.-
9.	Urumarja Noortelaager	606	5060	253 000.-
10.	Jaanimäe Spordilaager	175	1050	52 500.-
11.	Kurgjärve Spordilaager	2387	19 632	981 600.-
12.	Veski Noortelaager	644	5676	283 800.-

JRK	NOORTELAAGER	LASTE ARV	LAAGRIPÄEVAD	TOETUSE SUURUS
13.	Relvo Sport Noortelaager	319	2586	129 300.-
14.	Rannapungerja Noortelaager	254	2576	128 800.-
15.	Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ Pivarootsi Öppe- ja Puhkelaager	513	3544	177 200.-
16.	Luunja Noortelaager	526	3979	198 950.-
17.	Pärnelja Noortelaager	715	5630	281 500.-
18.	Pärnu SS Kalev Urumarja Noortelaager	400	3400	170 000.-
19.	Kloogaranna Noortelaager	1216	8747	437 350.-
20.	Kurtna Noortelaager	1220	14 640	732 000.-
21.	Tuksi Spordi- ja Puhkelaager	700	7840	392 000.-
22.	Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ Remniku Lastelaager	293	2787	139 350.-
23.	Valgemetsa Noortelaager	382	3438	171 900.-
24.	Pariisi Noortelaager	228	2090	104 500.-
25.	KutiMuti Noortelaager	540	4285	214 250.-
26.	Paunküla Spordi- ja Noortelaager	400	3650	182 500.-
	KOKKU:	17 3634	15 5167	7 758 350.-

SÜGISTALVISTE LAAGRIVAHETUSTE LAAGRITUUSIKUTE TOETUSED TEGEVUSLOGA NOORTELAAGRITES

Peale aruannete esitamist 01.09.2007. a selgus, et laagritoetuste osas on jääk. Laagrijuhitide Nõukoda tegi ettepaneku korraldada lisakonkurss sügistalviste laagrivahetuste läbiviimiseks.

Laagrivahetused, mis viiakse läbi tegevusloaga noortelaagris:

JRK	NOORTELAAGER	LASTE ARV	LAAGRIPÄEVADE ARV	TOETUSE SUURUS
1.	Vihasoo Noortelaager	40	240	12 000.-
2.	Paunküla Spordi- ja Noortelaager	50	400	20 000.-
	KOKKU:	90	640	32 000.-

Laagrituusikute toetus tegevusloaga noortelaagrites kokku:

LASTE ARV	SUMMA
Plaan / Fakt	Plaan / Fakt
21 579 / 20 740	12 816 180.- / 12 616 590.-

Kolme erivajadustega laste kooli tuusikute jaotus koolide lõikes

Toetuse suurus 160 krooni laagripäeva kohta.

Laagrivahetuste läbiviimise kohad leidsid koolid ise. Need laagrivahetused ei olnud seotud tegevusloaga noortelaagritega. KOV tõend tuli koolidel esitada.

JRK	KOOL	TAOTLETUD TUUSIKUTE ARV	KASUTATUD TUUSIKUTE ARV	SUMMA
1.	Tartu Maarja Kooli LÜ	48	48	38 400.-
2.	Porkuni Kool	30	30	76 800.-
3.	Tartu Emajõe Kool	55	53	68 000.-
	KOKKU	133	131	183 200.-

LAAGRITUUSIKUTE TOETUS PROJEKTLAAGRITES

Toetuse suurus 28,5 krooni laagripäeva kohta.

JRK	PROJEKTI TEOSTAJA VÕI PROJEKTI NIMI	LASTE ARV	LAAGRI-PÄEVAD	TOETUSE SUURUS
1.	Kultuuri ja Vaba Aja Selts Välek	144	864	24 624.-
2.	MTÜ Tantsuklubi Tango	143	956	27 246.-
3.	VK Janika	200	2000	57 000.-
4.	Muusa MTÜ	78	741	21 118.-
5.	Merivälja Aedlinna Selts	96	1128	32 148.-
6.	Jahtklubi Merikotkas	188	2056	58 596.-
7.	Kuremaa Spordikool	360	2700	76 950.-
8.	Tallinna Keslinna SK VISA	73	438	12 483.-
9.	Tapa Lastekaitse Ühing	38	228	6 498.-
10.	OK Põlva Kobras	110	740	21 090.-
11.	SK Taifu	30	420	11 970.-
12.	Eesti SS Kalevi Ujumiskool	135	1290	36 765.-
13.	Jõhvi Spordikool	200	2240	63 840.-

JRK	PROJEKTI TEOSTAJA VÕI PROJEKTI NIMI	LASTE ARV	LAAGRI- PÄEVAD	TOETUSE SUURUS
14.	MTÜ Sirtsucamp	120	833	23 741.-
15.	Tallinna Habersti LO Vaba Aja Keskus	15	135	3 848.-
16.	Tallinna SS Kalev	257	2598	74 043.-
17.	Tantsuklubi Stiil	276	2760	78 660.-
18.	Tallinna Raskejõustiku Liit	120	1200	34 200.-
19.	Spordiklubi Do	160	1920	54 720.-
20.	Jõgeva LV SK Forte	265	1915	54 578.-
21.	Siili Palliklubi	400	4800	136 800.-
22.	Võru Spordikool	212	1327	37 820.-
23.	Rae Rahvaspordiklubi	411	3572	101 802.-
24.	Nõmme Kergetõustikuklubi	93	583	16 616.-
25.	Sillamäe Suusaklubi	30	300	8 550.-
26.	Rakvere Spordikool	340	3400	96 900.-
27.	MTÜ Tallinna Kalevi Võrkpalliklubi	200	2000	57 000.-
28.	MA Viljandi Spordikool	700	7000	199 500.-
29.	Võru Sümfooniilise Muusika Ühing MTÜ	78	468	13 338.-
30.	MTÜ Oma Studio	30	210	5 985.-
31.	Võrkpalliklubi Viktooria	55	660	18 810.-
32.	Eesti SS Kalev Purjespordikool	65	585	16 673.-
33.	MTÜ Valdeku Arengukeskus	40	420	11 970.-
34.	Türi Lastekaitse Ühing	60	360	10 260.-
35.	Võimlemisklubi Rütmiika	180	1260	35 910.-
36.	MTÜ Noored Toredate Mõtetega	35	335	9 548.-
37.	Viljandi Noorte Huvikeskus	225	1475	42 038.-
38.	MTÜ RSK Vaikla	134	810	23 085.-
39.	Jaan Olesk	40	400	11 400.-
40.	Sõmeru Vallavalitsus	47	302	8 607.-
41.	MTÜ SK Biathlon	76	582	16 587.-
42.	MTÜ Andi	55	557	15 874.-
43.	Marvella Majad OÜ	64	544	15 504.-
44.	Noorsootöö ja Noorsoohariduse Arendamise Ühing	234	2808	80 028.-
45.	MTÜ Tsirkusestudio Fox	78	604	17 214.-
46.	MTÜ Nõmme Kaks Tuhat	90	720	20 520.-
47.	Tantsuspordiklubi Teemant	80	800	22 800.-

JRK	PROJEKTI TEOSTAJA VÕI PROJEKTI NIMI	LASTE ARV	LAAGRI- PÄEVAD	TOETUSE SUURUS
48.	Alutaguse Spordikool	80	960	27 360.-
49.	MTÜ Spordi- ja Terviseklubi DAO	30	420	11 970.-
50.	MTÜ Iris	45	270	7 695.-
51.	VK Täht	260	2080	59 280.-
52.	ETNA Kondor	18	126	3 591.-
53.	Tsirkusestudio Folie MTÜ	45	270	7 695.-
54.	Noorteühendus ELO	38	228	6 498.-
55.	MTÜ Revalia Tantsukool	110	660	18 810.-
56.	Lõuna Politseiprefektuur	211	1723	49 105.-
57.	Narva Paemurru Spordikool	77	888	25 308.-
58.	Pärnu Vibuklubi Meelis	60	720	20 520.-
59.	MTÜ SK Englas	265	2152	61 332.-
60.	Kultuuri- ja Spordiklubi Torma	150	1025	29 213.-
61.	Vara Valla Lastekaitse Ühing	40	400	11 400.-
62.	MTÜ Nõmme Matkaklubi	39	390	11 115.-
63.	MTÜ Kohaliku ja Regionaalarengu Partnerid	38	266	7 581.-
64.	MTÜ TIM kool	45	315	8 978.-
65.	ST Dance OÜ	70	590	16 815.-
66.	Kehtna Vallavalitsus	50	300	8 550.-
67.	Midrimaa MTÜ	105	706	20 121.-
68.	TK Tokra	29	174	4 959.-
69.	TOP-i Ujumisklubi	217	1974	56 259.-
70.	MTÜ Noorte Merekklubi Merelaager	144	1728	49 248.-
71.	Spordiklubi Flekser	30	360	10 260.-
72.	Hetero Stuudio	47	470	13 395.-
73.	Nõmme Spordiklubi	20	120	3 420.-
74.	Põlva Spordikool	100	940	26 790.-
75.	Tallinna Skaudilipkond Siil	25	150	4 275.-
76.	MTÜ Tuulekell	20	140	3 990.-
77.	Viimsi Noortekeskus	45	270	7 695.-
78.	Tartu Suusaklubi	40	240	6 840.-
79.	FIE Illar Olesk	240	1440	41 040.-
80.	MTÜ Fän Clab	216	1516	43 206.-
81.	MTÜ Tartu Koidu Keskus	91	760	21 660.-

JRK	PROJEKTI TEOSTAJA VÕI PROJEKTI NIMI	LASTE ARV	LAAGRI- PÄEVAD	TOETUSE SUURUS
82.	Maidla Vallavalitsus	45	336	9 576.-
83.	MTÜ SK Rüütel	25	300	8 550.-
84.	Pärnumaa Spordiliit	1440	9675	275 738.-
	KOKKU	11 609	99 126	2 825 094.-

SÜGISTALVISTE LAAGRIVAHETUSTE LAAGRITUUSIKUTE TOETUSED PROJEKTLAAGRITES

Need on korraldajad, kes ei planeerinud esialgselt laagrivahetuste läbiviimist.
Toetuse suurus 28,5 krooni laagripäeva kohta.

JRK	PROJEKTI TEOSTAJA	LASTE ARV	LAAGRIPÄEVADE ARV	TOETUSE SUURUS
1.	Tallinna SS Kalev Kergejõustikukool	45	270	7 695.-
2.	Kultuuri- ja Spordiselts Torma	50	350	9 975.-
3.	SA Kuremaa Spordikool	100	690	19 665.-
4.	Jõgeva linna ja valla SK Forte	60	420	11 970.-
5.	MTÜ Valdeku Arengukeskus	26	182	5 187.-
6.	TOP Ujumisklubi	20	240	6 840.-
7.	TIM Kool	70	420	11 970.-
8.	Oma Stúdio	25	150	4 275.-
9.	Põlva Spordikool	36	216	6 156.-
10.	Merivälja Aedlinna Selts	30	210	5 985.-
11.	Jaan Olesk	20	120	3 420.-
12.	MTÜ Spordiklubi DUO	60	420	11 970.-
13.	MTÜ Tartu Koidu Keskus	13	78	2 223.-
14.	Sõmeru Vallavalitsus	16	112	3 192.-
15.	MTÜ Nõmme Kaks Tuhat	60	360	10 260.-
	KOKKU:	631	4238	120 783.-

Laagrituusikute toetus projektlaagrites kokku:

LASTE ARV Plaan / Fakt	SUMMA Plaan / Fakt
12 169 / 12 240	2 738 025.- / 2 945 877.-

NOORTELAAGRITE JUHTIDE JA KASVATAJATE KOOLITUS

01.01.2005. a jõustus haridus- ja teadusministri 13. sept 2004. a määrus nr 51 Noortelaagri ning projektlaagri juhataja ja kasvataja kvalifikatsiooninõuded. RTL, 27.09.2004, 127, 1967

Määrus kehtestati «Noorsootöö seaduse» (RT I 1999, 27, 392; 2002, 53, 336; 61, 375; 90, 521; 2004, 27, 179) § 10 lõike 3 ja § 15 lõike 5 alusel.

Määruse § 6. Kvalifikatsiooninõuete täitmiseks vajalik eksam.

(2) Eksami sooritamist tõendava tunnistuse vormi ja eksami korra kehtestab ENTK direktor, kooskõlastades nimetatud dokumendi Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakonnaga.

Eesti Noorsootöö Keskuse direktori 25.01.2005. a käskkirjaga nr 1-5/ kinnitati noortelaagri juhataja ja kasvataja kvalifikatsioonieksami tingimused ja sooritamise kord.

2007. a kevadel esitasid Eesti Noorsootöö Keskusele (ENTK) taotlused koos programmiga noortelaagrite juhtidele ja kasvatajatele koolituste läbiviimiseks 10 õppeasutust ja organisatsiooni:

Jrk	Organisatsioon	Koolituste arv	Osavõtjad
			Plaan / Fakt
1.	TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia	2 (kasvatajatele)	55 / 59
2.	MTÜ Noorsootöö ja Noorsoohariduse Ühing	5 (1 laagrijuhtidele, 1 venekeelsetele kasvatajatele, 3 kasvatajatele)	250 / 250
3.	TÜ Narva Kolledž	2 (1 venekeelsetele ja 1 eesti-keelsetele kasvatajatele))	40 / 19
4.	Tallinna Pedagoogiline Seminar	3 (1 juhatajatele, 2 kasvatajatele)	140 / 142
5.	Tallinna Spordi- ja Noorsooamet	5 (3 eestikeelsetele, 2 venekeelsetele kasvatajatele)	150 / 193
6.	Noorteühing Eesti 4H	1 (kasvatajatele)	30 / 30
7.	SA Õpilasmalev	1 (organisatsioonisisestele kasvatajatele)	40 / 41
8.	MTÜ Mõnus Tegu	1 (kasvatajatele)	30 / 30
9.	MTÜ Lasnamäe Huvikool	2 (venekeelsetele kasvatajatele)	30 / 19
10.	Kesk-Eesti Noorsootöö Keskus	1 (kasvatajatele)	30 / 23
	KOKKU	23	795 / 806

Lisaks eelpool toodule, korraldasid oma piirkonna inimestele koolitused ka Haapsalu Maavalitsuse noorsootöötaja Ülle Lass ja Pärnumaa Õpilasmaleva juhataja Mati Sutt. Kahjuks jäid nad oma mõtete ja taotlusega hiljaks ning toetust koolitusele läbi ENTK ei saanud.

Kõik koolitused lõppesid eksamiga.

Laagrikasvataja tunnistust oli võimalik saada ka eksternina, mis tähendas esmaabikoolituse läbimist ja vastava tööendi esitamist, iseseisvat õppimist (“Käsiraamat noortelaagri korraldajale”), essee kirjutamist ette antud teemal ning eksami sooritamist. Eksamid sooritati Eesti Noorsootöö Keskuse direktori käskkirjaga kinnitatud komisjonile. ENTK korraldusel toimus 22 eksamit ja väljastati 707 noortelaagri ja projektlaagri kasvataja ja 173 noortelaagri ja projektlaagri juhataja kvalifikatsiooni kinnitavat tunnistust, mis kehtivad 5 aastat.

LAAGRIJUHTIDE NÕUKODA JA NOORTE- LAAGRITE KORRALDAJATE SEMINARID

DIREKTORI KÄSKKIRI

Tallinn 06.09.2007 nr 1-5/114

Laagrijuhtide Nõukoja koosseisu muutmine

Eesti Noorsootöö Keskuse põhimäärusega (kinnitatud haridus- ja teadusministri 04. märtsi 2005. a määrusega nr 7) § 10 punkt 13 alusel:

1. Arvata välja Laagrijuhtide Nõukoja koosseisust:
 - Kaire Kiili, seoses tema lahkumisega Tallinna Lastekodu Nõmme Keskuse juhataja kohalt;

- Maie Reimann – isikliku avalduse põhjal;
 - Silver Pramann – isikliku avalduse põhjal.
2. Kinnitan Laagrijuhtide Nõukoja koosseisu:
 - Elo-Anne Kalev – Tallinna Lastekodu Imikute ja Puuetega Laste Keskuse juhataja;
 - Luule Press – Tallinna Pedagoogilise Seminari noorsootöö osakonna vanemspetsialist;
 - Alar Tamm – Lastekaitse Liidu juhataja.

Edgar Šlummer
ENTK direktor

LAAGRIJUHTIDE NÕUKOJA TÖÖKORD

1. Nõukoja tööd juhib esimees, viimase äraolekul aseesimees.
2. Nõukoja tööd korraldab projekti koordinaator, kes valmistab ette ja saadab koosoleku päevakorra koos teiste vajalike materjalidega nõukoja liikmetele tutvumiseks vähemalt viis tööpäeva enne koosoleku toimumist.
3. Nõukoja töövorm on koosolek.
4. Oma ülesannete täitmiseks võib nõukoda rakendada ka teisi töövorme, mille valiku otsustab nõukoda.
5. Nõukoja koosoleku kutsub kokku esimees (tema äraolekul aseesimees) vastavalt vajadusele, kooskõlastades selle projekti koordinaatoriga.
6. Nõukoda on otsustusvõimeline, kui koosolekust võtab osa vähemalt 2/3 nõukoja koosseisust ja nõukoja esimees või aseesimees. Nõutud kvoorum puudumisel kutsub esimees (tema äraolekul aseesimees) esimesel võimalusel kokku uue koosoleku.

7. Nõukoda võtab otsuseid vastu avalikul hääletamisel lihthääletenamusega. Hääle võrdsel jagunemisel on otsustav esimehe (tema äraolekul aseesimehe) hääl.
8. Esimehel ja aseesimehel on õigus kutsuda nõukoja koosolekule sõnaõigusega eksperte, kes esitavad nõukojale vajalikku informatsiooni.
9. Nõukoja koosolekud protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija.
10. Nõukoja tegevuse lõppedes annab esimees nõukoja tegevuse käigus koostatud ettepanekud ning materjalid üle ENTK direktorile.

2007. aastal toimus 5 Laagrijuhtide Nõukoja nõupidamist. Nõupidamised protokolliti ning neid võib lugeda ka noortelaagrite kodulehel www.noortelaagrid.edu.ee
Kõik otsused võeti Laagrijuhtide Nõukoja poolt vastu lihthääletenamusega.

NOORTELAAGRITE KORRALDAJATE SEMINAR-KOOLITUSED toimuvad kaks korda aastas, kutsutud on nii tegevusloaga noortelaagrite juhatajad ja korraldajad kui ka projektlaagrite läbiviijad.

Talvine seminar toimus 12.–13.02.2007. a Kurgjärve Spordibaasis. Osalejaid oli 74.

Seminari teemad:

1. Noortepoliitika uudised. Laagritegevus 2007.
 - Edgar Šlummer, HTM NO.

2. Koondprojektiga seonduvast tegevusest Tuksi ja Kurgjärve seminari vahelisel ajal: 2006. a aruandlus, 2007. a rahastamise printsiibid, 2007. a projektid ja toetused, lepingute sõlmimisega seonduv, trükiste tutvustamine jne. – Kadri Kurve, ENTK peaekspert.
3. Noortelaagrite juhtide ja kasvatajate koolitused ja eksamid 2007. a. – Ande Magus, ENTK peaekspert.
4. Koolitusprogramm – “Ühiselt tegutsedes vähendame alkoholi liigtarbimist”, lisaks filmid. – Dr Enno Kross.

Sügisseminar toimus 24.–25.09.2007. a Marguse Puhkekeskuses Otepääl. Osalejaid oli 65.

Seminari teemad:

1. Matk Väikesele Munamäele ja seikluskasvatuse koolitus Otepää seikluspargis. – Koolituse instruktor Taivo Tigane.
2. Kokkuvõte 2007. a noortelaagrite juhtide ja kasvatajate koolitustest ja eksamitest.
3. Ülevaade 2007. a laagrisuvest, lepingutest ja nende täitmisest, finantsaruanne, noortelaagrite külastused.
4. 2007. a laagrisuve ajagraafik. – Kadri Kurve, ENTK peaekspert.
5. Koolituse võimalustest 2007. ja 2008. – Luule Press, Tallinna Pedagoogiline Seminar.
6. Noortelaagrite korraldajate sõnavõttud.

NOORTELAAGRI TEGEVUSLOA TAOTLUSTE LÄBIVAATAMISE KOMISJONI ISTUNGID

Lähtuvalt noorsootöö seaduse § 9 p 3-st väljastab Haridus- ja Teadusministeerium noortelaagritele tegevusloa.

2007. a toimus neli noortelaagri tegevusloa taotluste läbivaatamise komisjoni istungit.

20.02.2007. a oli komisjonile laekunud Võru Spordikooli Jaanimäe Spordilaagri taotlus, kellel oli Päästeameti ettekirjutus. Luba väljastati peale ettekirjutuse täitmist.

22.03.2007. a oli komisjonile laekunud MTÜ Audentese Spordiklubi Paunküla Spordi- ja Noortelaagri taotlus ning neil oli ettekirjutus Tervisekaitseametilt. Luba väljastati peale ettekirjutuse täitmist.

04.06.2007. a oli komisjonile laekunud MTÜ Nõmme Spordiklubi Kurgjärve Spordilaagri taot-

lus 2008. a tegevusloa saamiseks ja kuna kõik nõuded olid täidetud, siis tegi komisjon Haridus- ja Teadusministeeriumile ettepaneku Kurgjärve Spordilaagritele tegevusloa väljastamiseks.

Komisjoni istungile 27.11.2007. a olid laekunud kuue noortelaagri taotlused noortelaagri tegevusloa väljastamiseks. Viis noortelaagrit omasid eelnevalt tegevusluba ja üks taotles esmakordselt. Viis noortelaagrit olid täitnud noorsootöö seaduse § 10 noortelaagri tegevusloa taotlemiseks esitatavad nõuded ning komisjon tegi Haridus- ja Teadusministeeriumile ettepaneku väljastada taotlejatele tegevusloa. Ühel noortelaagril oli Päästeameti ettekirjutus ja temale väljastatakse tegevusluba peale ettekirjutuse täitmist.

TEGEVUSLOAGA NOORTELAAGRID, MIS TÖÖTASID 2007. a LAAGRISUVEL

JRK	TEGVUS- LOANR	NOORTE- LAAGRI NIMI	TEGEVUS- LOA KESTUS	ASUKOHT	VÄLJAANDMISE KUUPÄEV
1.	121	Relvo Sport Noortelaager	3 a	Põlvamaa, Saverna vald	28.11.2005. a
2.	137	Paunküla Spordi- ja Noortelaager	3 a	Harjumaa, Kõue vald	22.03.2007. a
3.	120	Karepa Noortelaager	3 a	L-Virumaa, Vihula vald	28.11.2005. a
4.	128	Viiking-Tiigrid	3 a	L-Virumaa, Vihula vald, Vösu	29.11.2006. a
5.	133	Madsa Puhkeküla	3 a	Valgamaa, Otepää vald	29.11.2007. a
6.	129	Kloogaranna Noortelaager	3 a	Harjumaa, Keila vald	29.11.2006. a
7.	115	Kurgjärve Spordilaager	3 a	Võrumaa, Rõuge vald	26.11.2004. a
8.	134	Veski Noortelaager	3 a	Valgamaa, Otepää vald	29.11.2006. a
9.	136	Jaanimäe Spordilaager	3 a	Võrumaa, Haanja vald	20.02.2007. a
10.	130	KutiMuti Noortelaager	3 a	Harjumaa, Keila vald	29.11.2006. a
11.	123	Urumarja Noortelaager	3 a	Pärnumaa, Tori vald	28.11.2005. a
12.	135	Mäe-Kääraku Noortelaager	3 a	Võrumaa, Haanja vald	29.11.2006. a
13.	109	Luunja Noortelaager	3 a	Tartumaa, Luunja vald	26.11.2004. a
14.	110	Tuksi Spordi- ja Puhkelaager	3 a	Läänemaa, Noarootsi	”
15.	118	Piiri Spordilaager	3 a	Valgamaa, Sangaste vald	28.11.2005. a
16.	125	Valgemetsa Noortelaager	3 a	Põlvamaa, Vastse-Kuuste	”
17.	127	Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ Noortelaager Remniku Puhkekeskus	3 a	I-Virumaa, Alajõe vald	16.12.2005. a
18.	117	Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ Pivarootsi Õppe- ja Puhkelaager	3 a	Läänemaa, Hanila vald	07.03.2005. a
19.	111	Rannapungerja Noortelaager	3 a	I-Virumaa, Tudulinna vald	26.11.2004. a
20.	119	Noortelaager Kotka	3 a	Harjumaa, Loksa vald	28.11.2005. a
21.	132	Taevaskoja Noortelaager	3 a	Põlvamaa, Taevaskoja	29.11.2006. a
22.	112	Kurtna Noortelaager	3 a	I-Virumaa, Illuka vald	26.11.2004. a
23.	126	Pärlselja Noortelaager	3 a	Pärnumaa, Varbla vald	28.12.2005. a
24.	122	Pariisi Noortelaager	3 a	L-Virumaa, Saksi vald	”
25.	131	Vihase Noortelaager	3 a	Harjumaa, Loksa vald	29.11.2007. a

TRÜKISED

1. Koondprojekti “Noorte tervistav puhkus 2007” aruanne

Aruanne sisaldab Hasartmängumaksu Nõukogu poolt eraldatud 15 745 725 krooni kasutamist ja koondprojektiga seotud olulisi tegemisi.

2. Plakat “Laagrisuvi 2008”

Plakatil on tegevusluba omavate noortelaagrite asukohad, kontaktandmed, laagrivahetuste ajad ja vahetuste pikkused, suunitlus, tuusiku hind ja laste vanus.

Plakati materjal on üleval internetis noortelaagrite kodulehel ning sama materjal esitatakse ka ajakirjanduses.

NOORTELAAGRITE SISULINE TEGEVUS

TEGEVUSLOAGA NOORTELAAGRID

PARIISI NOORTELAAGER

Toimusid kõik planeeritud vahetused plaanitud aegadel, kuid kavandatud erinevas mahus. Huvi prantsuse keele õppe vastu on märgatavalt tõusnud, ent uisulaager jäi plaanitud pisut väiksemaks. Suvi soosis lapsi ja korraldajaid, võimaldades organiseerida erinevaid tegevusi ja mängu värskes õhus ning kaunis looduses.

I, II. Kaks vahetust prantsuse keele õppe-laagrit.

Laagri põhieesmärgiks on klassisõpitu kasutamine reaalses suhtlemises.

Kasvatajad on prantsuse keele õpetajad, kelle hulgas on ka neid, kelle emakeeleks on prantsuse keel (vanemas vahetuses 3 neljast, nooremas 1 neljast õpetajast). Nende tööd aitavad pingevabamalt läbi viia mängujuhid – vanemad õpilased, kelle keeletase on kõrgem ja kes vajadusel tõlgivad ja aitavad noorematel hakkama saada.

Päevas on 4 tundi tegevusi rühmadena ateljeedes, kus töökeeleks on enamasti prantsuse keel ja tegevused suunatud keelearaste oskuste täiendamisele ja kinnistamisele. Vabal ajal on nii sportmängud kui lauamängud mõlemas keeles. Prantsuskeelne aaretejaht osutus mõlema vahetuse üheks lemmikettevõtmiseks.

Kuna osalejate hulgas on ka prantslasi, kes Eestis esimest korda, siis on tavaks saanud teha suur

väljasõit lähikonda, kus tutvume looduse ja huvitavate ajalooliste paikadega – sellel aastal külastasime Rakvere linna ja linnust.

Laagri lõpul toimus traditsiooniline lõkkeõhtu, mida muudele tegevustele lisaks sisustasid laste omatehtud näidendid ning prantsuskeelne karaoke.

III. Anna Levandi Iluuisutamisklubi treening-laager.

Tegemist on iga-aastase ettevalmistusega algavaks jäähooajaks. Eesmärgiks saavutada sportlaste keha ja vaimu ühtne valmisolek ja vigastuste vältimine jääl. Treeningrühmad töötavad rotateerivas süsteemis, tegeledes kergejõustiku, akrobaatika, koreograafia, spetsiaalse füüsilise treeningu ja ujumisega kaks korda päevas.

Vaba aega sisustasid arvukad loovust ja isiksust arendavad üritused: *playbox*, reklaamikonkurss, tantsuõhtu, joonistamine, pallimängud, lõkkeõhtu, omandatud oskuste arvestuslik hindamine, autasustamine jmt.

IV, V. Inglise keel ja arvuti, matkarühm, sõjalis-sportlik tegevus ning ratsaõpe algajale.

Korraldajate jaoks oli see üheteistkümmes laagrisuvi. Järjepidev töö on viinud selleni, et kogu laager oli juba aprilliks välja müüdud. Eriti

populaarse ratsaõppe-rühma kohad on viimseini reserveeritud juba ka 2008. a suveks ja ooteleht vabanevatele kohtadele lootusetult pikk. Kindlasti on selle põhjuseks ilusad hobused ja tublid treenerid, kes lõpuõhtuks valmistasid ette hingematvalt kauni tantsu otse laagri õuel hobuste, laternate ja muusikaga. Tänu eelmise juubelisuve ilutulestikule on tekkinud uus traditsioon ja nüüd lõpevad meie vahetused vaatamängulise tulemõlluga Pariisi kohal.

Inglise keelt õpetasid väga toredad vabatahtlikud – Tom Ameerikast ja Laura Hispaaniast. Ka nemad avaldasid soovi tulla järgmisel aastal tagasi nagu ka enamus laagris osalenud lapsi.

Tegemist on õppelaagritega, kus tarkusi omandatakse vastavalt valitud rühmades tublide juhendajate käe all. Vaba aega sisustatakse spordi, lõk-

keõhtute, matka, mängude ja muu taolisega, mis kuulub ühe õige laagrikogemuse juurde. Olulised märksõnad on laste turvalisus, meeskonnatöö, sõbralikkus ja abistav hoiak suuremate poolt, keskkonnasõbralik ja säästev suhtumine ümbritsevasse loodusesse. Järgmiseks aastaks on plaanitud suurem programmi uuendamine.

Kontaktandmed:

O.K.Neeruti AS
Pariisi Noortelaager
Pariisi küla
45201 Lääne-Virumaa
Tel 523 96 55
pariis@hotmail.ee
Kaidi Bork

LASTEKAITSE LIIDU LASTELAAGRITE OÜ PIVAROOTSI ÕPPE- JA PUHKEKESKUS

Pivarootsi Puhkekeskus asub Lõuna-Läänemaal Hanila vallas. Tallinn-Virtsu maantee 130. kilomeetrit näitab suunaviit vasakule märkega "Pivarootsi". Maanteelt laagrisse on 13 kilomeetrit.

Noorte tervistava puhkuse läbiviimiseks on asupaik igati soodne – meri, puhas õhk, kaunis loodus, laagri eraldatus ning kaugus suurematest keskustest.

Pivarootsi Õppe- ja Puhkekeskuse põhitegevuseks on laste ja noorte puhkuse ning vaba aja veetmise, perepuhkuse, kursuste, seminaride, õppekäikude, nõupidamiste, ürituste korraldamine ning selleks vajalike tingimuste tagamine.

Eesmärk on anda noortele mitmekülgset loominguulist tegevust ning pakkuda võimalust veeta sisukalt koolivaheaega. Traditsioonilisi laagriüritusi püüame igal aastal täiendada uute ettevõtmiste, matkade ja ekskursioonidega.

Matkadel on jalgrattad, kaitsekiivrid ja matka-varustus laagri poolt.

Pivarootsis oli sel aastal 10 vahetust. Suvevaheaega käis veetmas 573 last Eestimaa mitmest maakonnast vanuses 7–17 eluaastat. Vahetused kestsid 6 kuni 9 päeva.

Sport

Vabaõhu-korvpalliväljakul sai mängida nii minikui ka tavalist korvpalli. Mängiti rahvastepalli, võrkpalli ning võisteldi korvpalli vabavisetes.

Puhkemajaesisele puitpõrandaga mänguväljakule oli paigaldatud kaks lauateniselauda ja koroonalaud. Peeti lauatenise- ja koroonaturniire. Võisteldi maastiku- ja orienteerumismängudes ning teatevõistlustes. Punkte koguti nooleviskemängus. Korraldati vigursõit jalgratadel.

Suvi ei olnud just päikseline ja merevesi mitte alati soe, kuid mere ääres käidi. Nauditi päikest, randa, ehitati liivaskulptuure, korjati kive maalimiseks ja taimi seadete valmistamiseks. Õhtuti käidi mererannas päikeseloojangut vaatamas.

Isetegevus

Pärastlõuna oli ette nähtud õhtuse ürituse ettevalmistamiseks. Ristimisrituaal püstkojas. Pivavisiooni esitus. Draamaõpe, rollimängud, moeshow, playbox, ööhäire, laagritüdrukud ja -poisi valimine. Tubade kaupa programmi esitamine. Erinevad mõtte- ja liikumismängud, etüüdid ning pantomiimid etteantud teemadel ja vabal valikul. Laagripäevad lõpetati disko ja karaokega. Toimus ka vabaõhuetendus muinaseestlaste teemal.

Valiti “Pivarootsi superstaar”. Seal pidi laulma ja tantsima ning ühe etteastena pidi tulevane superstaar jälgendama ka kasvatajaid. Selline kõverpeegel pakkus kasvatajatele küllaga mõtlemisainet. Kohal olid ka tulevaste superstaaride fännid plakatite ja kirjadega.

Oli väga tore, et lapsed ise võtsid enda kanda ühe õhtu ettevalmistused.

Lõkkeõhtud “Laulge kaasa” koos grillimisega toimusid laagrivahetuste viimasel õhtul. Need õhtud olid pidulikumad, kuid ka veidi nukramad, sest järgmisel päeval tuli sõpradest lahkuda.

Bussiekskursioonid

Muhumaa. Bussiga sõideti Virtsu, sealt mindi jala praamile ja Kuivastusse tuli vastu kohalik buss. Külastati Laasu jaanalinnufarmi, kus perenaine Helena tegi lastele “munamänge”.

Sel aastal sai lisaks jaanalindudele näha ka emusid ja kanguruid. Üügu pangal peeti piknik. Näha sai Eemu puktuulikut, mis on üks vähestest töötavatest tuuleveskitest. Tihuse hobuturismitalus korraldati ratsamatk mööda muinaskultuuri õpperada, kus tutvuti endiste aegade kommete ja tavadega. Enne ärasõitu Muhumaalt külastati Katariina kirikut.

Matsalu rahvuspark ja Lihula linnusemägi.

Matsalu rahvuspargi alal tehti lastele paadisõit mööda Suitsu jõge, käidi Suitsu linnuvaatlustornis ja Penijõe matkarajal. Penijõe mõisas asub Matsalu rahvuspargi keskus ja looduskaitseala tutvustav muuseum, näidati slaidiprogrammi, mis andis suurepärase ülevaate Läänemaa loodusest.

Edasi sõideti vaatama Lihula linnuse varemeid (13.–16. saj), kus peeti piknik; käidi koos giidiga Saare-Lääne piiskopilinnuse varemetes; tutvuti Lihula mõisahoones asuva muuseumi väljapanekutega Lõuna-Läänemaa minevikust.

PaadimatK Kessulaiule. Kessulaiul oli paadimeheks Uno Tali ja teejuhiks Peeter Vissak, kelle huvitavaid lugusid kuulasid lapsed huviga. Väga ilusa ja puutumatu loodusega Kessulaid võlus kõiki ja pildistamist ning uudistamist oli palju. Peale matka Kessulaiul oli kosutav süüa kaasavõetud toidupoolist. Laagrilised olid vaimustuses lainetusest, mis neid merel vastu võttis.

Jalgrattamatkad

10 km jalgrattamatkal sõideti vesirooside tiigi juurde, kus sai lisaks vesirooside ilu nautimisele sööta tiigikalu ning suuremas tiigis ka ujuda.

Sõideti Virtsu kanti ja tutvuti alevikuga. Suurel väinal tehti lastele paadisõit piki rannikut. Külastati Valeri Kirsi automuuseumi. Käidi tuulepargis. Seejärel sõideti Hanila muuseumi, et tutvuda sealsete väljapanekutega.

Seiklusrada

Seigeldi rajal, roniti 10-meetrisel ronimisseinal ja läbiti “julgestükil” kahe männi vaheline õhukõistee. Lastel oli võimalik oma julgus ja osavus proovile panna.

Kunst ja käsitöö

Oli palju erinevaid tegevusi: savikujude voolimine, lilleseaded, klaasile värvimine ja kopeerimine paberile, kangamaal, puunikerdused, portselanimaal, klaasvitraaž, lillepärgade ja taimevaipade punumine, kingipakkide, pudelite ja purkide kaunistamine erinevate materjalidega, viltmütside viltimine, T-särkide värvimine batika tehnikas ja pearätikute kaunistamine tekstiilivärvidega, sõbrapaela punumine, ka voolimisassist Cernit’ ehete valmistamine, maketi valmistamine; maaliti siidivärvidega siidlipse ja klaasivärvidega klaase, õpiti nii märga kui ka kuiva viltimistehnikat, maaliti õlivärvide, guaššide ja akvarellidega nii lõuendile, paberile kui ka puule, joonistati söe- ja värvipliatsitega. Poisid tegid ka veidi mehisemat puutööd: voolisid puust võtmehoidjaid ja ripatseid ning põletasid neile peale mustreid.

Toimus plakatikonkurss “Mis on minu jaoks turvalisus”. Suurele paberile said kõik joonistada seda, mis annab turvatunde. Kokkuvõtvalt võiks öelda, et need on kodu, ema, isa, päike, sõbrad. Unistused ja helged värvid särasid nendest töödest vastu.

Sally Studio kunstipraktika oli sel aastal teemal “Roheline”. Kunstipraktika eesmärgiks oli tõsta linnalaste keskkonnateadlikkust, uurida kunsti ja looduse ühendamise võimalusi ja teha 6 päeva kunsti. Kunstipraktika tegevuste läbi avati mõiste “roheline” erinevaid tahke – uuriti, maaliti ja

joonistati loodust, milleks Pivarootsi keskkond pakkus suurepäraseid võimalusi; meisterdati looduslikest materjalidest, tehti installatsioone ja looduslikke fotogramme ja püüti olla keskkonnasõbralikud, taaskasutades materjale.

Meediaüliõpilasest noortepühade juhendajate Lasse Uustalu juhendamisel lavastati ja tehti videoretse, mis koos fotodega ühele plaadile pannakse ja laagri-
listele laiali saadetakse.

Valmis film "Pildikesi muinaseestlaste elust". See tehti tavalise amatöörikaameraga. Tulevikus võiks rohkemgi taolisi noortefilme ette valmistada ja filmida.

Tõrvikutega rongkäigu ajal matkati öises laagrit ümbritsevas looduses.

Meid külastasid:

Jeti Balbiinost, kes kostitas lapsi jäätisega.

Loodusetundjad Matsalu rahvusparkist.

Tallinna Haridusameti ametnik.

Kunstnik – näomaalingute spetsialist, meditsiinitarvikute firma esindaja.

Läänemaa Lihula Päästkeskus korraldas tule-
tõrjemasina demonstratsiooni ja vestluse teemal – miks ja kuidas tekib tulekahju ja millised peak-
sid olema ettevaatusabinõud.

Lääne Politseiprefektuuri Haapsalu politsei-
jaoskonna juhtivkonstaabel Vichterpal rää-
kis noortele liiklusohutusest – missugune peab
olema varustus, kui liikuda jalgratta või mopee-
diga maanteel, kuidas liigelda jalakäijana. Tut-
vuti avaliku korra eeskirjadega. Juhtivkonstaabel
Vichterpal kiitis lapsi, sest üldjuhul teati vastuseid
esitatud küsimustele. Lapsed said pärida politsei

KLOOGARANNA NOORTELAAGER

Kloogaranna Noortelaager asub Keila vallas
Kloogaranna külas, 40 km kaugusel Tallinnast,
looduslikult kaunil liivarannal.

2007. a korraldati 10 erinevate teemadega laagri-
vahetust, millest said osa võtta 1252 last.

Väga populaarne on laste seas ujumislaager
"Mull", mis toimub juba viiendat aastat koos-
töös Keila ujulaga. Ujumisõpetuse laagri-
vahetus oli mõeldud lastele, kellel nappis ujumisos-
kusi ning see viidi läbi Keila Tervisekeskuses

töö ja tegemiste kohta. Elevust tekitas ka tutvumine politseiautoga ja sireeni kasutamine. Lõpuks said kõik lapsed käepaelad "Liikle ohutult".

Käisime ise külas

Tegime jalgsimatka Raul Meele suvekodusse. Peremees rääkis mesilaste pidamisest ja kunstist. Pakkus mett, meesaia kõrvale joodi allikavett. Lapsed said kiikuda suurel külakiigel.

Külastati ka Polli talu Loomingulist Keskust, mille perenaine Marika Blossfeldt tutvustas oma töid-tegemisi. Osaleti Kundalini joogas.

Laagrilised said mälestuseks ka CD plaadil, kuhu on jäädvustatud pildid ühistest tegevustest. See annab ka vanematele väikese ülevaate laste laagri-
päevadest.

Kuuldust ja nähtust toimusid viktoriinid, parimaid auhinnati diplomite ja maiustustega.

Lapsed löid kõigil üritustel aktiivselt kaasa, ühed esinejatena, teised žüriiliikmetena, kolmandad pealtvaatajatena.

Viimasel päeval sai iga laagrilaps osalemise eest tunnistuse ja šokolaadimedali.

Kontaktandmed:

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ

Pivarootsi Õppe- ja Puhkekeskus

Pivarootsi küla

Hanila vald

90103 Läänemaa

Tel 472 95 91; 507 60 21

pivarootsi@lastekaitseliit.ee

www.lastekaitseliit.ee

Katrin Kadakas

kogunud treenerite juhendamisel. Ujumisõpetus kestis 40 min, ülejäänud vaba aeg kulus muidu vees sulistamiseks ja torus liuglemiseks. Kasvatajatega koos korraldati laagris lõbusaid mängu- ja koguti teadmisi, kuidas käituda veekogu ääres ning veekogul, kui sõber vajab abi.

Käelise tegevuse tundides said lapsed valmistada endale näomaski, villapärlid, värvida ja kujundada endale loodust säästev riidest kott ja tegeleda klaasimaaliga.

Kloogaranna Noortelaagri laagrivahetustes viibis noori Lätist, Leedust, Venemaalt, Ameerikast, Rootsist ja isegi Hispaaniast.

Nõmme Noortemaja, lasteorganisatsioon ELO, Nõmme Kaks Tuhat ja "Segasumma Suvila" korraldasid lastelaagri vahetuse hästi läbimõeldud programmi järgi, mis oli väga huvitav ja arendav.

Kloogaranna Noortelaagris viibivad mitmendat aastat järjest 90 last Haapsalu linnast, kelle laagrisuve programmi koostasid Tallinna Pedagoogilise Seminari tublid kasvatajad, kes laagrivahetuse lõppedes olid väsinud, kuid õnnelikud, võttes vastu laste kallistusi ja tänusõnu.

Lisaks noortelaagrite korraldamise programmile "Noorte tervistav ja arendav puhkus" on noor-

teorganisatsioonidel võimalus kasutada Kloogaranna Noortelaagri ruume ka ürituste, koolituste, seminaride ja projektlaagrite läbiviimise kohana.

Kontaktandmed:

Keila vald
Kloogaranna küla
Tel 654 08 45 (noortelaager)
638 07 57 ENTK
512 93 66 (juhataja)
helga.eichen@entk.ee
Helga Eichen

PAUNKÜLA SPORDI- JA NOORTELAAGER

Paunküla Spordi- ja Noortelaager teeb koostööd Audentese Spordiklubiga.

2007. a tegevusse mahtus sportlikku tegevust nii lastele ja noortele kui ka tiptasemel sporti – kergejõustik, mitmevõistlus, korvpall, võrkpall, saalihoki, jalgpall.

Võtsime vastu ka malelaagri. Oli tore vaadata, kui jalgpallipoistel toimus lisaks põhitreeningule ka male-kabe turniir. Traditsioon on, et üks laagripäev on pühendatud matkale Paunküla matkarakadadel. Spordiklubide kõrval olid ka lastelaagrid. Väiksemad õpivad, nähes, mida suuremad teevad.

Igal õhtul tehti lõkke ääres kokkuvõtteid päevast ja anti üle diplomid ja meened. Lapsed ise valivad "päeva sõbra", kes on olnud teiste vastu hea ja abivalmis.

Kogu laagriga käisime Paunküla veehoidla juures toimunud ETV saate "Laulge kaasa" lindistusel.

Korvpallilaagris olid külas ja õpetamas Rauno Pehka ja Gert Kullamäe. Nimekaid külalisi, kes spordilastele eeskujuks, oli mitmeid.

Igal aastal toimub idamaiste võitluskunstide laagri lõpus toimub eksam ja nendele, kes tarkusi hästi omandanud, antakse järgmist värvi vöö.

Lastelaagrite laululapsed käivad aastaid andmas kontserti naabritele – eakatele Paunküla Hooldekodus.

Paunküla Spordi- ja Noortelaagri deviisiks on – sport, muusika ja loodus.

Kontaktandmed:

Kõue vald
Harjumaa
Tel/fax 607 17 44; 511 40 12
paunkyla@hotmail.ee
Ants Anupõld

PÄRLSELJA NOORTELAAGER

Pärnselja Noortelaager asub Pärnumaal, Varbla vallas. Noortelaagri omanik on Lääne Piirivalvepiirkond.

Meri on laagrist 300 meetri kaugusel. Laagrist viib plaattee läbi männituka liivaranda. Territoo-

rium on piiratud aiaga. Pärnselja Noortelaagris on 400 voodikohta.

Ootame laagrisse lapsi vanuses 8–15 aastat. Laager on avatud ainult suvekuudel. Ööbitakse ühe- ja kahekorruselistes puitmajades. Igas majas on

võimalik ka vihmase ilma korral üritusi läbi viia, sest tubade ees on suur fuajee. Laagris on saun ja duširuum.

Laagrivahetused on skautliku suunitlusega ja kindla päevakavaga. 2007. a korraldasime kolm vahetust, kuid esimene vahetus jäi oodatust väiksemaks. Kasutasime ka Matkaexperdi teenuseid (vibulaskmine ja seiklusmängud). Toimus Eesti Filmi Seltsi poolt korraldatud filmiõhtu, ei puudunud ka Päästeamet, Politsei ja Punane Rist. Oma tegemisi tutvustas piirivalve ning näitas piiril kasutada olevat aparatuuri. Pidadmata ei jäänud ka juba traditsiooniks saanud päeva- ja öömatkad, spordivõistlused, Pärl ja Pärlikese valimine. Noortel oli võimalus osaleda kunsti-, ajakirjanduse- ja näiteringis.

KAREPA NOORTELAAGER

Huvikeskuse Kullo Karepa Noortelaager asub Lääne-Virumaal, Vihula vallas.

Laager paikneb mere kaldal, kus on ilus liivarand ja männimets, Tallinnast 112 km kaugusel. Majutus toimub põhiliselt köetavates 4-kohalistes palkmajakestes.

Suures peamajas asuvad köök, söögisaal, seminariruum, väike kohvik ja internetipunkt. Laagris on meditsiinitöötaja ja ka vetelpääste, kes seisab turvalisuse eest mererannas.

Kasutamiseks on kaasaegsed dušid ja WC-d. Öisel ajal valvab laagriliste und ja öörahu turvafirma.

Laager töötab:
suveperioodil (1. maist kuni 30. oktoobrini) 150 voodikohaga;
talveperioodil vähendatud mahuga – kuni 40 voodikohta.

Suvel on välitegevusi võimalik korraldada kõlakojas, mängu- ja spordiväljakutel ning suures telgis. Kui aga on soov laagrist kaugemale minna, siis erinevaid vaatamisväärsusi jätkub igale maitsele. Võib minna kunsti nautima Kalame talumuuseumisse või piraatide aardejahile Toolse linnusesse. Tarkuse taganõudjad võivad tutvuda jaanalindude või ravimtaimede kasvatamisega.

Aastaringelt on meil pakkuda eraldi lühiprogrammid koolidele. Selleks on klassidel ja gruppidel võimalus veeta kaunis päev Karepa puhkelaagris koos ööbimise ja toitlustamisega.

Pärlselja Noortelaagris tegid oma laagreid veel tantsuklubi “Linavästri”, kes lisas sära ka õhtustele üritustele oma peotantsu oskusi näidates; Let’s Dance tantsustuudio; Pärnu Linna Spordikooli ujujad; Tallinna Kalevi ujujad; Erki Noole Spordikool.

Kontaktandmed:

Saulepi sjsk
Matsi küla
88203 Pärnumaa
Tel 445 81 58; 512 31 36
pearl.selg@mail.ee
www.hot.ee/parselg
Virge Berggrünfeldt

Programmi aitame kokku panna vastavalt osalejate huvidele.

Karepa Noortelaagris toimusid 2007. aasta suvel põhiliselt Huvikeskuse Kullo huviringide suvised õppelaagrid. Lisaks toimus rahvusvaheline laager ja mitmed puhkelaagrid.

Rahvusvaheline noortelaager on traditsiooniline Karepa laagrisuve avalaager.

Sel aastal oli rahvusvahelises laagris 130 laagrilist ja 7 kasvatajat. Lisaks Eesti lastele olid laagris ka õpilased Lätist – Riia Eesti koolist, ning lapsed Krimmist. Laagri ajal toimusid erinevad tegevused – iga päev said lapsed tegeleda kunsti ja spordiga. Kunstitubades tehti laagri jooksul küünlaid, lõhnakotikesi ja värviti tasse. Sporditundides tegeleti pallimängudega, akrobaatikaga ning üle hulga aja said lapsed – tänu soojadele ilmadele – käia meres ujumas. Lisaks toimusid iga päev veel laagrielu lõbusamaks muutvad tegevused, nagu suur herbaariumi meisterdamise päev; samuti turupäev, mille raames laagrilised said teistele mänguraha eest omavalmistatud kaupu ning teenuseid müüa; naeruteraapia päev. Toimus ka iga-aastane “ametlik” veesõda ning ööseiklus.

Kultuuriprogrammi raames käidi matkal Toolse linnuses, kus toimus aardejaht ning külastati ka Kalame talumuuseumi.

Laagrivahetus korraldati koostöös Tallinna Haridusametiga.

Tantsuansambli Sõleke tantsulaagrid

Vaatamata tublile osalemisele tantsupeol oli tantsuansambli Sõleke veel energiat, et ka sel aastal Karepal läbi viia kaks laagrivahetust, kus seegi kord keskenduti põhiliselt treeningutele ja valmistati ette suve lõpul toimuvateks esinemisteks festivalidel Hispaanias ja Türgis.

See traditsiooniline laager annab Sõlekese õpilastele hea võimaluse tutvuda ka teiste vanusegruppide liikmetega, kellega tavatreeningutel ei kohtuta.

Neis laagrites toimusid ka mitmed teemapäevad: “Spordipäev”; “Karepa ostib supermodell”; “Olgem eestlased – saagem eurooplasteks”; “Meediapäev” (selle raames toimus ajurünnak teemal “Kas eliit- või tavakool”), “Tagurpidipäev” (kus tüdrukud said võimaluse riietuda poisteks ja vastupidi ning lastel oli võimalus olla õpetajad, õpetajad aga pidid olema laste rollis) jne.

Lisaks toimusid veel: orienteerumismäng “Lotte – minu sõber”, jalgsimatkad loodusesse, rebaste ristimine, liivalosside ehitamine ja palju muud põnevat.

Kati Tantsustuudio laager “Tantsu mitu nägu”

Selles laagris pöörati erilist tähelepanu aktiivsele liikumisele ja tantsule.

Enamus ajast kulus treeningutele, valmistati ette tantsulavastus “Tantsu mitu nägu”, millega esineti laagri lõpuõhtul.

Lisaks toimusid mitmed ettevõtmised nagu suur rannapidu, laste omaloomingu õhtu teemal “Ja mis siis”, kus kanti ette laagri jooksul ette valmistatud etüüde. Toimusid ka jalgsimatkad ja tantsutüdrukutele sobivalt igaõhtused diskod.

Muusikalaagrid

Ka Kullo laulukoorid viisid, vaatamata aktiivsele osavõtule laulupeost, läbi kolm vahetust erinevaid muusikalaagreid.

Erinevates vahetustes olid lastekoor Raduga (20.06.–27.06.07), tütarlastekoor Ellerhein (27.06.–03.07.07) ning mudilaskoor ja lastekoor Ellerhein (05.08.–10.08.07).

Et laulud meelest ei läheks ning hääli ikka õigeid noote tabaks oli päeva esimene pool hõivatud

kooriproovidega ja suve keskel toimuvate kontsertide ettevalmistamisega. Päeva teisel poolel toimusid mitmesugused üritused, matkad, võistlused ja tantsuõhtud. Õhtuid sisustasid laagriliste endi poolt korraldatud meelelahutusprogrammid, lõkkeõhtud mere ääres ja kontserdid.

Kõik laagrivahetused lõppesid kontsertidega Karepa kõlakojas.

Tütarlastekoor Ellerhein andis aga laagri lõppedes suure kontserdi Võsul.

Teatrilaaager

Seekordse teatrilaaagri teemaks oli “Kaasaegne tantsuteater”, kus tutvuti lähemalt liikumise ja nüüdisaegse tantsuteatriga. Valmistati ette kuus erinevat minilavastust, kus nii lavastajateks kui ka näitlejateks olid teatriringi õpilased. Esietendused toimusid laagri viimasel päeval.

Juhendajateks olid professionaalsed tantsuõpetajad.

Õhtuti toimusid kohtumised laagrilistele külla tulnud huvitavate teatriinimestega.

Kunstilaager ja mõttemängud

Kunstilaager sisustas aega kaunite loodusvaadete maalimise ja joonistamisega.

Laagris valminud töödest korraldati näitus, mis oli avatud Huvikeskuses Kullo 1.–30. septembrini.

Mõttemängude laagris toimusid treeningud ning mitmed võistlused rendsus ja gomokus. Laagri jooksul viidi läbi rahvusvaheline turniir “Karepa open”, kus osalesid võistlejad Soomest, Venemaalt ja Rootsist. Võistluse võitis maailmameister Tunnet Taimla.

Sellises ühislaagris oli noortel võimlus tutvuda ka teise huviringi õpilastega ning nende tegemistega.

Koostöö nende huvirühmade vahel jätkub.

Kontaktandmed:

Tallinna Huvikeskus Kullo
Mustmäe tee 59
10621 Tallinn
Tel 650 35 71; fax 650 35 63
kairi@kullo.ee
www.kullo.ee
Kairi Kaugema

MADSA PUHKEKÜLA

Madsa Puhkeküla asub Valgamaal, looduslikult kaunil maastikul Otepää kuplite vahel.

2007. aastal külastas laagrit 14 laagrivahetuses kokku 431 last.

Laagrite sisuks on traditsiooniliselt sport. Lapsi oli erinevatest regioonidest ja spordiklubidest. Samuti oli laagrilapsi mitmetest huvigruppidest ja -ringidest.

Madsa Puhkeküla läbivad matka- ja suusarajad. Läheduses on tervise-, tunnetus- ja seiklusrajad.

Suusarajad on kolme erineva pikkuse ja raskusastmega: 0,9 km; 1,5 km ja 4 km.

Vastavalt laagrivahetuse eesmärgile on laste tegevused erinevad.

Traditsiooniks on kujunenud laagrivahetuste kohutumised päästeteenistuse töötajatega. Viimaste juhendamisel õpitakse esmaabi andmist ja tulekustutusvahendite kasutamist.

Politseinikud viivad läbi narkoennetuslaseid loenguid, käesoleval aastal olid kaasas ka narko-

koerad. Meditsiinitöötajad räägivad noori ähvardavatest ohtudest ja nende ohtude vältimisest.

Olenevalt laste huvidest külastavad laagrit ornitoloogid ja bioloogid, kellelt saadakse vastava ala teadmisi. Laagris omandatakse ka ellujäämistarkusi, korraldatakse jalgsimatku ja tantsukoolitusi.

Erinevad laagrivahetused viivad läbi omavahelisi võistlusi maastikumängudes, orienteerumises ja pallimängudes.

Ükski laagrivahetus ei möödu loomulikult meelelahutusliku osata – toimuvad lõkkeõhtud, temaatilised üritused ja karaoke.

Kontaktandmed:

Kalevi Madsa Puhkeküla OÜ
Arula küla
Otepää vald
67411 Valgamaa
Tel 767 96 55; 514 81 03
madsa@madsa.ee
Joel Toomsalu

KUTIMUTI NOORTELAAGER

Laagri korraldaja on OÜ Bestring KML.

Laager tegutseb 1996. aastast Laulasmaal 32 km Tallinnast. Täpsem asukoht: Harjumaa, Keila vald, Laulasmaa küla, Lohusalu poolsaare looduslikult kaunis männimetsaga piirnev mererand.

Suplemiseks sobilik Lõunarand asub laagrimajast 350 m ja Põhjarand 850 m kaugusel.

Laagrimaja on ehitatud 1977. aastal. 2007. a kevadel toimunud kapitaalremondi käigus maja renoveeriti. Naridega toad on kolmele ja kuuele inimesele. Majas on eraldi poiste ja tüdrukute duširuumid ja saun.

Kasvatajateks on pedagoogid ja tudengid Tallinna Pedagoogilisest Seminarist, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiast ja oma laagri kasvandikest välja kasvanud aktiivsed noored, kes on läbinud laagrikasvataja koolituse. Teatrilagri tegemisi juhendavad lisaks kasvatajatele ka professionaalsed näitlejad, lavastajad, koreograafid ja muusikud.

Laagri vanemkasvatavad ja laagri juhataja on noorsootöö eriharidusega pedagoogid.

Päevaprogramm. KutiMuti Noortelaagri tegevus on sobilik aktiivsetele ja tegutsemishuvilistele lastele ja noortele: meil on palju sportlikke ja vastupidavusliku suunaga harivaid ühisettevõtmisi. Lisaks toimub igakülgset arendav loovtegevus: draamaõpetus, tantsu- ja laulutunnid. Programm õpetab eluks vajalikke sotsiaalseid oskusi ja iseseisvust.

2007. aasta suvel toimus KutiMuti Noortelaagris kaheksa vahetust, osalejate arv kokku 460. Soovijaid oli ka sel aastal enam, kui me suutsime vastu võtta ja kahjutundega pidime paljudele ära ütleva. Juba maikuu alguses oli 80% kohtadest broneeritud.

Soodne asukoht Tallinna lähistel, ilus mererand ja mitmekülgne tegevusprogramm on kasvatanud aasta-aastalt laagriks andunud fänne, reeglina on need lapsed, kes oma aktiivsuse ja eeskujuliku õppimise ning sportimisega silma paistavad.

Selle aasta uued tegevussuunad olid fotograafiaõpetus, kunst ja ratsutamine.

Seiklusõpetuse-vahetuste lapsed käisid kahepäevasel jalgsimatkal Soodajärve-Klooga maastikul. Ööbiti telkides, matka käigus korraldati meeskondlik seiklus-orienteerumisvõistlus.

Igas vahetuses esinesid lapsed oma laagrisõpituga külastuspäeval vanematele. Iga vahetus sai hakkama omaloodud laagrilaulu ja ühistantsuga, lisaks lauldi sel suvel palju laulupeo repertuaari laule. Teatrilager lõpetas laagrisuve 25. augustil A. Tšehhovi loomingu ainetel loodud lavastusliku kompositsiooniga “Kajakas”.

I vahetus. Näitlemine, tants, laul, sport. Lapsed vanuses 7–14 a.

Kalevi Jalgpalliklubi treeninglaager, kuhu lisaks võtsime näitlemisest, tantsust ja laulust huvitatud lapsi. Lisaks jalgpallipoistele osalesid siis ka tüdrukud, kes poiste tegemistele laagris kõvasti särtsu ja värvi lisasid. Ühised laulu-, tantsu- ja näitlemistunnid olid poiste arvates üllatavalt sisukad ja rõõmupakkuvad. Programm oli koostatud nii, et päeval toimusid treeningud ja õhtupoolikul ühised laagriüritused. Õpilasmaleva Laulasmaa rühma tüdrukud olid siin Kalevi treeneritele-kasvatajatele suureks abiks huvitegevuse läbiviimisel

II vahetus. Orienteerumine, näitlejameisterlikkus, tants, laul. Lapsed vanuses 7–16 a.

Oleme üks neist laagritest Eestis, kus professionaalsel tasemel õpetatakse lastele orienteerumist. Üldfüüsiline treening vaheldus kaarditreeningutega iga päev erineval maastikul: Lohusalu pankrannikupealsel, Keila-Joa parkmetsas, Kloogaranna ümbruses. Toimusid igapäevased meeskondlikud jõuproovid ja lõpuks selgitati välja laagri parim rühm. Meie laagri eripäraks on see, et kogenud noorte orienteerujate kõrval õpivad esimesi orienteerumisnippe ka päris algajad. Ja nagu KutiMutis ikka, tehti ka selles vahetuses palju nn tavasporti: igapäevased pallimängud, teatevõistlused, lipumäng, kuulijämm, raudkuti- ja raudmuti mitmevõistlus, olümpiamängud jne.

III vahetus. Sport, seikluskasvatus, näitlemine. Lapsed vanuses 10–17 a.

Selle suve “vanakeste” vahetus, kus 90% olijatest on juba aastaid meie laagris osalenud ja seega

ka laagrielus hästi kogenud. See asjaolu pani vanemkasvataja Kaupo tegevuste valikul tõsiselt pead murdma. Oluline on ju igal aastal lisaks tavapärasele tuttavatele üritustele ikka midagi uut ja põnevat pakkuda. Selle suve hitiks sai kindlasti konkurss “KutiMuti otsib superstaari”, mis läbitud eelvoorude ja finaliga kokku kestis terve nädala. Ülimenukalt esitati vanemate külastuspäeval lavastus “Kõik müügiks”, kus kogu laager mängis siira rõõmu ja säruga. Lapsevanemate kiidusõnad ja positiivne üllatus kõrge taseme üle innustavad kasvatajaid ja juhendajaid kindlasti jätkama. Spordialadest oli selle vahetuse soosik võrkpall, järgnesid kergejõustik, orienteerumine, jalgpall. Vahetuses toimus traditsiooniline pulmapidu ebatraditsiooniliselt matka ajal Klooga järve rannas. Lisaks tavapärasele lõbusatele pulmakommetele – lustakad seltskonnatantsud, pruudirööv, avavalss ja ühistordi valmistamine – tuli peigmehe seekord oma kallimale lausa ujudes järele minna, sest väljavalitu ootas teda parvega järveveel.

IV vahetus. Seikluskasvatus, fotograafia, näitlemine. Lapsed vanuses 9–16 a.

Vanemkasvataja Natalia Sereda tegi selle vahetuse tegevuskava professionaalsuse huvides lausa ise Tartus läbi fotograafia kursused. Nii oli pildistamiskunsti õppimine täiesti kõrgel tasemel ja igal õhtul suurele ekraanile projitseeritud piltide analüüsimisel said lapsed häid nõuandeid ja nippe edasisteks pildistamiseks. Kahepäevasel matkal koos telkides ööbimisega oli hea juba õpitud oskusi rakendada looduspiltide jäädvustamisel. Ka selle vahetuse matka kulminatsiooniks sai pulmapidu, kus laagriabiellu astus koguni seitse õnnelikku paari. Tavapärane seiklusemäng osavust ja nutikust nõudvate meeskonnatöö harjutustega andis matkale põnevust ja sära. Vanemate külastuspäeva kontserdil esitati vaimukas põimik “Kalevipoja taassünd ja eesti rahva päästmine”. Selles vahetuses musitseeriti palju ja laagri lõpuks saadi tüdrukute suureks rõõmuks kontserti andma laagri oma poistebänd tosina omaloodud lauluga.

V vahetus. Edu-Do karatelaager.

Broneeritud oli kogu maja. Spordilaagrile omaselt toimus üks treening päevas, õhtul aga kultuuriüritus – disko. Laulasmaa küla pole ilmselt ammu nii kõvahäälset treenerit ja tegevusi saatvat *soundchecki* kuulnud. Laagri lõppedes arvati korraldajate poolt, et oli väga kordaläinud aeg.

VI vahetus. Sport, näitlemine ja ratsutamine.

Lapsed vanuses 8–14 a.

Laagri lähedal asuvas Allika ratsatalus sai selles vahetuses 15 last iga päev hobustega tegeleda ja ratsutamise algtõdesid omandada. Ülejäänud ajal tehti samuti palju sporti, toimusid draama-, tantsu- ja laulutunnid. Ja mustikal käidi ka! Selle vahetuse superstaari-finaali eel löid kired nii lõkkele, et vastaste edestamiseks läksid käiku ka nurjatud reklaaminipid ja žürii “äraostmine” maiustustega. Õnneks pääses õiglus võidule ja parimatest parimaks krooniti selle suve noorim superstaar Grete-Ly Pindmaa. Vanemate külastuspäeva kontserdil kuulsid kasvatajad jällegi kiidusõnu ja kauakestvat aplausi: lapsevanemad olid rõõmsalt üllatunud laste edusammude ja kõrgetasemelise esituse üle.

VII vahetus. Sport, kunstiope, laul, tants, näitlemine.

Lapsed vanuses 8–15 a.

Selle vahetuse suureks märksõnaks sai KUNST igas eluvormis! Laagri esimestest päevadest peale asus kunstnik Heli Mänd koos tudeng Noraga lastele uusi käsitöetehnikaid õpetama. Tore oli see, et lapsed võtsid pakutu väga innukalt vastu ja viitsid nikerdada ja lihvida-viimistleda oma töid kuni öörahutundideni. Vanemate külastuspäevaks pandi tehtud töödest üles näitus. Loomulikult kuulus ka selle vahetuse kavva meie laagritele omast tantsu, laulu ja draamaõpet. Vanemkasvataja Kadri, kes ise teatrikooli lõpetanud, suutis panna ka poisid luulekavas “Me hoiame nõnda ühte” väga südamliselt mängima.

Nagu ikka läbiti selleski vahetuses meeskondlikult seiklusrada ja selgitati parim võistkond. Ühtekuuluvustunne oli võimas ja viimasel laagripäeval käidi ringi kahtlaselt punaste silmade ja kurbade nägudega. Enamus teatas, et osaleb kindlasti järgmisel aastal samas vahetuses.

VIII vahetus. Teatri- ja rollimängulaager.

Lapsed vanuses 13–19 a.

Juba traditsiooniline teema: “Teater-teater!”. Teatrihuvilisi noori juhendasid oma ala profid: Jaak Prints Teatrist No99, Viljandi KA lavastajaeriala lõpetanud Jaanika Juhanson, professionaalne muusik ja laululooja Tiit Kõrvits, elukutseline koreograaf Ajar Ausma, noorsootõtaja ja rollimänguõpetaja Maur Mere, rahvusvahelise taustaga joogaõpetaja Valeri Tšobanu jt.

Selle suve teatrilaagri märksõnaks oli Tšehhovi “Kajakas”. Kodutööna tuli osalejatel teos enne laagrit läbi lugeda. Töö toimus kahes grupis: edasijõudnud ja algajad. Lõbu ja huvipakkuvat tegevust jagus igatahes mõlemale grupile. Juhendajad kiitsid meie laagri noori, kes olid erakordselt viisakad ja püüdlid ning kodutööd väga tõsiselt võtsid. Korraldajaid pani hämmastama ka luuleõhtu, kus küünlatulede valgel ja romansside saatel loeti ette grupitöödena valminud Tšehhovi “Kajakast” inspireeritud armastusluulet. Oli ääretult siiraid ja kaasakiskuvaid poeme ja noored ise olid oma esitustes hingega sees. Lisaks tehti õhtuste grupitöödena etüüde lemmikraamatute baasil, improviseeriti reklaamiklippe, lauldi kitarride saatel lõkketule paistel ja peeti ka kohalike külanoortega sõpruskohtumine jalgpallis ja võrkpallis. Meie laagri suureks rõõmuks lõppesid mõlemad mängud meie suureskoorilise võiduga ja külapoisid lubasid seepeale hakata korralikult treenima, et “teatrihulludele” mitte häbiga alla jääda.

Viimasel laagripäeval esitati rohkearvulisele publikule ülevaade laagrisõpitust. Tormilise aplausiga kutsuti publiku ette juhendajad ja tänati neid suurepärase töö eest. Nii palju lilli pole selles laagris kunagi kasvatajatele ja juhendajatele kingitud!

Viimasel õhtul peeti Laulasmaa rannas ka traditsiooniline laagrisuve matus. “Kadunuke” tuhas tati päikeseloojangul. Iga laagriline esitas laagrisuvele oma siira ja emotsionaalse järelhüüu.

Tore on teada, et KutiMuti laagrisõbrad jätkavad omavahel kohtumisi: käiakse koos teatris ja sportimas, vahetatakse kirju ja saadetakse neid ka laagri juhatajale. On hingesoojendav, et KutiMuti Noortelaager on osalenute arvates parim.

Kontaktandmed:

Laulasmaa
Harju maakond
Tel 502 81 80
www.kutimuti.ee
tiiu@kutimuti.ee
Tiiu Mägi

URUMARJA NOORTELAAGER

Urumarja Noortelaager asub Pärnumaal, Tori vallas, Pärnu jõe kaldal.

Laager pakub lastele vanuses 7–13 a meelelahutuslikku ja sportlikku tegevust.

2007. aasta suvel toimus üheksa laagrivahetust. Igas vahetuses mahutab laager 150 last.

Oli vahetusi, kus soovijaid oli rohkem.

Tegevus toimub rühmades. Rühmas on 10–15 last. Tegevust juhivad erialase koolituse läbinud kasvatajad. Lisaks rühmategevusele toimuvad ka ülelaagrilised üritused.

Ülelaagrilised üritused toimuvad vastavalt ilmale: matkad, maastikumängud, arvutimängud, sportlikud üritused, lauluvõistlused, viktoriinid, lilleseadete valmistamine, veemängud, traditsiooniline kivi-ujumine, asfaldijoonistused, graffitid, filmide vaatamine jne.

Kõige rohkem meeldivad lastele õhtused üritused. Selleks, et need lastele meelepäraseks teha, on tööle võetud huvijuht, kes aitab kasvatajatel õhtuseid üritusi ette valmistada. Toimusid: näidendite esitused, *playbox*, tsirkus, tantsumaraton,

moeshow, laagrimissi ja -misteri valimised jne. Sel suvel oli lastel võimalus proovida kiikingut. Need, kes kiikusid üle võlli, võeti Kiikingu klubisse, kus neil on võimalus osa võtta kiikingu võistlustest.

Lisaks ülelaagrilistele üritustele käidi matkamas, Pärnu Terviseparadiisis ujumas, paatidega sõitmas, oli võimalus proovida oma võimeid trikiratastega (kevadel valmis vastav rada), külastada sõjaväeosa relvaladu jne.

Laagrisuve deviisiks on TERVES KEHAS TERVE VAIM!

Laager täitis oma ülesande, andes noortele võimaluse olla linnaelust eemal, nautida kaunist loodust ning õppida seda hoidma ja hindama.

Kontaktandmed:

Tori vald
86801 Pärnumaa
Tel 447 40 38; 556 468 74
urumarjalaager@hotmail.ee
Tiia Lindmaa

RANNAPUNGERJA NOORTELAAGER

Tallinna NNKÜ-NMKÜ Rannapungerja Noortelaager asub Ida-Virumaal, Tudulinna vallas, Lemmaku külas – kauni Rannapungerja jõe kaldal ilusas männimetsas.

2007. a suvel toimus 8 laagrivahetust, millest võttis osa 288 noort.

Puhkelaager eesti keele õppega

Eesmärk on õpetada muukeelsele lapsele eesti keelt läbi huvitavate laagritegevuste.

Osalesid 18 eesti keelt kõnelevat last Tallinnast ja 18 vene keelt kõnelevat last Kohtla-Järvelt ning Sillamäelt. Laagri teema oli Oskar Lutsu “Kevade”.

Kõik laagri tegevused olid seotud “Kevade” tegelas- tega. Lapsed käisid Palamuse muuseumis, vaatasid filmi ja lavastasid ise katkendeid “Kevadest”.

Laagreid külastas Argo Bachfeldt, kes õpetas lastele seiklusmänge, ja kunstiõpetaja, kelle juhendamisel valmisid huvitavad käsitööesemed.

Laagripäevad lõpetas suurejooneline Teele ja Tootsi pulm.

Teemalaagrid

Osalesid lapsed mitmelt poolt Eestist vanuses 7–16 eluaastat.

I vahetus. “No Limits – 10 magamata ööd!”

Huvitavamaid päevi oli kindlasti “Taliolümpiamängud eri maade vahel” ja põnevaim võistlus laskesuusatamine.

Toimus ekskursioon Kohtla-Nõmme Kaevandusmuuseumisse.

Lääne-Virumaa Päästkeskus korraldas laagrilistele huvitava tuleohutuspäeva, kus viidi läbi pitsimehe võistlus: tuletõrjujad tutvustasid oma tööd ja tehnikat ja kõik lapsed said ise tuld kustutada.

Ilusad ilmad võimaldasid nautida rannamõnusi ning soojad õhtud lõppesid huvitavate ettevõtmistega nagu *playbox*, karaoke, diskomaraton jne.

Meenutuseks laagrist jäi igale lapsele omakujundatud T-särk.

II vahetus. “Reis ümber maailma”

Kasvatajate poolt väga oskuslikult läbiviidud laagrivahetus, millel peale lõbu ja seikluste oli ka hariv eesmärk.

Päevad algasid rattakeerutamisega, mille abil valiti välja üks riik, misjärel terve päev toimus tegevusi, mis sellele riigile omased.

Näiteks Jaapani päeval toimusid sumomaadlus, karaoke jne.

Laagri lõpuks valmis igal laagrilisel album, kus pildid esitletud riikide tutvustamisest ja kõik osalejad said endale laagripäevade fotoseeria.

Laagrid toimetulekuraskustega peredest ja õpiraskustega lastele ning lastekodulastele

Nendes laagrivahetustes osalesid lapsed Risku Põhikoolist ja lastekodulapsed mitmetest

Eesti lastekodudest. Viidi läbi rohkesti vestlusi ja ühisinge, kus põhilisteks teemadeks olid narkomaania, alkohol ja perevägivald. Laagri põhieesmärgiks oli näidata nendele lastele, et neist hoolitakse ja nende tulevik on nende endi kätes.

Suvi 2007 Rannapungerja Noortelaagris möödus huvitavalt ja jääb – tänu väga tublidele kasvatajatele – osalejatele kauaks meelde.

Kontaktandmed:

Tallinna NNKÜ-NMKÜ
Roosikrantsi 11
10119 Tallinn
Tel 631 30 04 ; 51016 50
tea@ymca.ee
www.rannapungerjalaager.ee
Tea Jõgel

RELVO SPORT NOORTELAAGER

Relvo Sport Noortelaager tegutseb Lõuna Eesti kaunis looduses Leevi oja kaldal.

Mänguväljakud on laagri territooriumil kogu aeg kasvatajatele nähtavad ja lastel on võimalus pidevalt harjutada korvviskeid, noolte täpsusviskeid, mängida tennist, sulgpalli.

Ka on kättesaadavad igasugused spordivahendid: pallid, hüpitsad, lendavad taldrikud, viskemängud, petangi kuulid, rõngad jne. Laagri kõrval asub metsapark, kus on Saverna terviserada, mida on viimasel aastal uuesti korrastatud, seal saavad laagrilised joosta, pikemal rajal ka matkata ja korraldada mitmesuguseid jooksu-, orienteerumis- ja maastikumänge.

Päevaplaani järgi toimuvad kolm korda päevas ühised organiseeritud tegevused, mis on eri vahetustes olnud erinevate eesmärkidega, samuti jääb lastel vaba aega üksteisega sõbrunemiseks ja mängimiseks. Nii tubades kui ka üldkasutatavates ruumides on televiisorid.

Siseruumides on koroon, lauatenise, male, kabe ja teiste lauamängude mängimise võimalus. Korraldame turniire, mängime, soovijatele on igas vahetuses kättesaadavad nii joonistamise kui kunstitarbed.

Laagri lahutamatuks osaks on õhtused esinemised ja diskod. Igapäevase tegevuse käigus õpivad lapsed üksteist hästi tundma ja suhtlevad ka hiljem – see on võimalus leida uusi sõpru ja tuttavaid üle kogu Eesti.

Relvo Sport Noortelaagris viibis 2007. aasta hooajal tavatuusikuga 319 last ja sotsiaaltuusikuga 59 erivajadustega last; kokku oli laagripäevade arv 3106.

Lisaks puhke- ja spordilaagritele toimusid ka teatri- ja kunstisuunitlusega laagrid. Kasvatajad olid tublid ja kohusetundlikud, said oma ülesannetega hästi hakkama ning kogu laagriperioodi jooksul ei tekkinud mingeid märkimisväärseid probleeme.

Relvo Sport Noortelaagri laagrisuve võib lugeda kordaläinuks.

Kontaktandmed:

Relvo Sport Motell OÜ
Valgjärve vald
63401 Põlvamaa
Tel 797 44 13; 534 035 23
relvosport@yahoo.com
Saima Värton

VESKI NOORTELAAGER

Tartu linnale kuulub Valgamaal, Otepäält 2 km kaugusel Kaarna järve ääres asuv Veski Spordibaas. Seal tegutseva noortelaagri programmi ja korralduse eest kannab hoolt Tartu Spordiselts Kalev.

Spordiseltsi kuuluvad erinevate spordialadega tegelevad spordiklubid. Nii on koolivaheaegadel olnud peamisteks Veski Noortelaagri kasutajateks Tartu spordiklubid. Tartu Spordiselts Kalev koostab noortele kindla päevakava, mis ei piirdu ainult treeningtegevusega. Tänavu osalesid laagris peamiselt jalgrattaklubide Velo ja Tamme, Tartu SAK-i, Tartu Suusaklubi ja Tartu Kalevi Spordikooli noored. Kogenud laagrijuhi ja treenerite oskustest tulenevalt said lapsed palju viibida looduses, aktiivselt osaleda nii treeningutel kui ka õhtustel meelelahutuslikel üritustel. Külalastati Otepää Suusamuuseumi, Tehvandi Spordikeskust ja Audentese Spordikooli Otepää filiaali. Vajadusel viidi treeningud läbi Otepää Gümnaasiumi spordisaalis. Lisaks laagri territooriumile kasutati palju Otepää piirkonna suurepäraseid tervise- ja matkaradasid. Laagrivahetuste edukale korraldamisele aitas sellel aastal palju kaasa suurepärase ilm.

Veski Noortelaagri suvistest vahetustes osalevad teiste kõrval Eesti erinevate omavalitsuste poolt laagrisse sotsiaaltuusikutega suunatud lapsed. Nende hulgas on olnud lapsi Pärnumaalt, Harjumaalt, Ida-Virumaalt, Tartu-, Põlva-, Valgaja Võrumaalt. Laste vanusevahe on küll suur (vanus 7–15 aastat), aga tänu tublidele kasvatajatele on laager möödunud edukalt ja laagrilistele meeldejäädvalt. Kõik osalejad saavad kaasa Veski Noortelaagrist auhindu, diplomi ja fotosid toimunust. Noortele korraldatakse pannkookide küpsetamise ja vorstide grillimise võistlusi. Igas

TAEVASKOJA NOORTELAAGER

Taevaskoja Noortelaager korraldas 2007. aasta laagrisuvel 7 seiklusrikast ja elamusterohket vahetust, kus esimeses kuues vahetuses osalesid 8–13-aastased ning seitsmendas vahetuses 14–17-aastased noored.

Taevaskoja Noortelaager asub Põlva maakonnas, 8 km kaugusel maakonnakeskusest. Laager paikneb kauni Ahja jõe ürgoru, Suure ja Väikese

vahetuses toimub kostüümikonkurss, lõkkeõhtu ja “nõidade” pidu. Kasutatakse võimalust matkata Pühajärvele ja sõita seal gruppide kasutusse antava laevaga. Laagripersonali hulgas on kanu-õiduinstruktor.

Noortelaagrit on külastanud mitmete erinevate huvialadega noored. Igas vahetuses puhkab vähemalt 70 noort. Looduskaunil Kaarna järvel sõidetakse paatidega, kasutatakse ümbruskonna matkaradasid, igapäevane on ujumine ja pallimängud. Laagrivahetused kulmineeruvad tükirukutel “Veskiipiiga” konkursiga ja poisid selgitavad paremaid mitmevõistluses. Kokkuleppel politseitöötajatega demonstreeritakse laagri territooriumil lastele politseikoerte oskusi. Kunstiga tegelevatele noortele (Tartu Kunstigümnaasium, Kunstikool) pakkus Otepää ilus maastik möödunud suvel kindlasti palju uusi ideid ja mõtteid. Otepää looduspargi lähedus on Veski Noortelaagritele suureks lisaväärtuseks. See aitab muuta laagris veedetud aja palju sisukamaks, õpetab noori käituma looduses ja seda enda ümber nägema.

Noortelaagrit on võimalik kasutada ka kevad-, sügis- ja talvevaheaegadel.

Majutustingimuste ja pesemisvõimalustega on jäädud rahule. Selles osas on Veski Noortelaager viimasel paaril aastal teinud tõsiseid pingutusi. Laste poolt on kiidetud ka toitlustamist. Veski Noortelaager ja Tartu Spordiselts Kalev ootavad edaspidigi mitmekülgsete huvidega noori aktiivselt puhkama, seda nii suvel kui talvel.

Kontaktandmed:

Tel 501 58 25

E-post:raido@kiirtee.ee

www.tartukalev.ee

Raido Mägi

Taevaskoja naabruses. Taevaskoja Noortelaager on üks Eesti omanäolisemaid laagreid. Esimesest tegutsemisaastast (1995) oleme noortele pakkunud haaravaid tegevusi. Ning neid mitte ainult lõbustanud, vaid ka märkamatult õpetanud. Kanu-, parve-, ratta- ja jalgsimatkad ning matkaõpe, kõrgseiklusrada ja kaljuronimine on tegevused, mida pakume. Tegevuste ühisnimetajaks

on sekluslikkus. Noortele suunatud tegevused järgivad kindlat eesmärki kasvatada osalejates eneseusku, meeskonnavaimu, vastutustunnet, otsustus-, suhtlemis- ja analüüsivõimet. Seda kõike õpetame läbi elamuste.

Noortelaagri päevad on sisustatud põnevate ja arendavate tegevustega, et pakkuda noortele parimat ning mälestusterohkeimat laagrisuve. Hommikupoolded tegevused annavad võimaluse osaleda erinevatel matkadel: jalgsimatk Ahja ürgoru maastikukaitsealal, tõukerattamatk mööda läheduses asuvaid matkaradu, kanuu- ja parve- matk Ahja jõel, kõrgseklusrada, ronimine ronimisseintel ning meeskonnamängud. Päevased üritused on sisustatud orienteerumise, maastik- mängude, teatevõistluste, pallimängude ja osalemisega grupitöös. Õhtused tegevused pakuvad nii noortele kui kasvatajatele võimaluse korral- dada erinevaid temaatilisi üritusi/diskosid – nt

“Taevaskoja Televisioon ja Eurovisioon”, jalgpallishow, teatri- või muinasjutuõhtu, stiilipidu, lõkkeõhtu mängude ja lauludega ning Taevaskoja Agnese ja Gabrieli valimine. Iga vahetuse raames korraldame noortele ka bussiekskursiooni, kus matkame Valgesoo rabas, külastame Põlvat, Eesti Maanteemuuseumi ja Põlva Talurahvamuseumi ning ujume Palo järves.

Täname kõiki laagrilisi ja kohtume kindlasti järg- misel suvel Taevaskoja Noortelaagris.

Kontaktandmed:

Taevaskoja küla
63202 Põlva maakond
Tel + 372 799 20 67; +372 530 741 55
info@taevaskoja.ee
Liis Proos

VIHASOO NOORTELAAGER

Vihasoo Noortelaager on olnud lastele avatud juba 12 hooaega ning korraldas 2007. aastal 10 vahetust: kolm kevad-, sügis- ja talvevahe- ajal ning 7 suvel, igas vahetuses 70 last. Kokku sai siin puhata 680 last kogu Eestist, vanuses 7–15 aastat.

Selle aasta põhiliseks eesmärgiks oli pakkuda noortele mitmekülgset loomingu- ja kasulikku tegevust ning võimalust veeta sisukalt kooli- vaheaega

Kuna Vihasoo Noortelaager asub Lahemaa rah- vuspargis, siis tutvustame lastele alati Lahemaa kõige kaunimaid kohti. Juba mitmendat aastat oleme võtnud endile kohustuseks Eru ranna ja meie laagrit ümbritseva metsa koristamise.

Traditsiooniliselt korraldame ühisüritusi naa- berlaagritega. Sellel aastal oli ühine spordipäev Võsu Viiking-Tiigril Noortelaagri lastega, toi- musid spordivõistlused Kotka Noortelaagri las- tega Vihasoo laagri territooriumil ja meelelahu- tusüritus Kotka laagriga, kus esinesid nii lapsed kui ka kasvatajad.

Meie laagris on kindel päevakord, millega kõik lapsed on harjunud.

Iga vahetus Vihasoo laagris on erineva suunitlu- sega, aga ülesanded on ühised:

1. silmaringi laiendamine;
2. huvide arendamine;
3. suhtlemisvõimete omandamine – omavahe- liste suhete kujundamiseks eakaaslastega;
4. iseseisvuse kujundamine;
5. eruditsiooni arendamine.

Kevadvahetusest võtavad tavaliselt osa vanemad lapsed (11–15-aastased) ja traditsiooniliselt kor- raldame siis rohkem ekskursioone. Külastasime Rakvere kindlust, kus pakuti palju huvitavaid ettevõtmisi, korraldasime spordiüritusi Võsu spordihoones ning külastasime Käsmu kaptenite muuseumi.

Kõigis vahetustes oli korraldatud huviringide töö, mis oli seotud vahetuse temaatikaga. Iga laps sai leida endale meeldiva tegevuse. Tegutsesid kunsti-, tantsu-, origami-, pallimängu-, lava- kunsti- ja matkatarkuste ringid, multimeedia, gri- meerimise, liikumise, vokaalmuusika jm ringid.

Traditsiooniliselt korraldasime teatrihuviliste vahetust. Selle aasta idee oli muusikalavastus, mille aluseks oli võetud muusikal “Cats”. Et kõik hästi õnnestuks, kutsusime lastega koh- tuma A. Turovski, kes jutustas lastele kassidest. Kunstiakadeemia õppejõud Helga Laik õpetas lastele joonistamist (joonistasime kasse!). Vane- mate külastuspäeval korraldasime kassinäituse –

lapsevanemad tõid kassid kodunt kaasa ja lapsed valisid kõige ilusama kassi, kassi peremees sai auhinna.

Etenduse jaoks õppisime grimeerimist, kasside liikumist tantsus ja laule. Lapsed, kes ei võtnud osa lavastusest, tegid dekoratsioone, ka soenguid ja grimmi näitlejatele, õmblesid kostüüme. Lavastus "Cats" oli vahetuse lõpuüritus, kuhu olid kutsutud ka lapsevanemad ja lapsed sõpruslaagritest. Etendus toimus Võsu klubis "7. taevas". Oli vahva ja ilus etendus. Kõik meie laagri lapsed võtsid sellest tegevusest osa ja jäid oma tööga väga rahule.

Veel üks traditsiooniline vahetus on matkahuvilistele. Seekord oli kavas mäng "Balti mere piraadid". Iga rühm moodustas ühe piraadilaeva meeskonna, kellel oli oma kapten. "Laevad" korjasid kulda, mille nad said teenida üritustes osalemise eest ja päevakorra hea täitmise eest. 2. rühma lapsed korraldasid oma magalaruumides "meremuuseumi", mis oli väga populaarne laste ja vanemate hulgas. Maastikumängudes röövisid piraatide meeskonnad teistelt kulda (mängud olid korraldatud nii ümbritsevas metsas kui ka kaugemal karjääris. Vanemad rühmad käisid ööbimisega matkal, nooremad ühepäevasel matkal. Vahetuse kokkuvõtteks oli parimate piraatide võistlus, mis toimus Lohja järve kaldal. Peale iga ülesande täitmist, lahkus mängust üks piraat – lõpuks jäid mängu kolm tublimat, kes nimetati parimateks piraatideks ja said auhindu.

Traditsiooniliselt lõpetame hooaja loomingu- vahetusega "Staaride vabrik". Toimus kolm vooru. Esimeses esinesid kõik soovijad. Pari-

mad said edasi teise vooru, mida nimetati video-vooruks. Videofilmiks võis olla kas laul, tants või mingi originaalžanr. Selleks, et see idee ellu viia, oli appi kutsutud Kunstiakadeemia tudeng, kes just seda elukutset õpib. Siingi valiti välja parimad, kes said võimaluse esineda kolmandas voorus. Kõik õnnestus ning kontsert oli väga ilus ja professionaalne. Võitjad kuulutati Vihasoo Noortelaagri "staarideks".

Vihasoo Noortelaagris töötab ühine ja sõbralik kollektiiv. Juba 3 aastat töötab meil kasvatajate klubi NOORUK. Selle klubi liikmeks võib saada noor, kes on kas või ühe vahetuse töötanud laagris kasvatajana, kellele pakub see töö huvi ja kes tahab ennast selles suunas arendada.

Igal aastal on meil oma T-särgid, pastapliiatsid ja helkurid Vihasoo laagri sümboolikaga.

Igas vahetuses tegime pilte, filme, salvestasime parimad laulud CD-le ning kinkisime need vahetuse lõpul lastele.

1. septembril korraldasime klubis Roheline Ämblik traditsioonilise laste ja kõikide laagritöötajate kohtumise.

Kontaktandmed:

MTÜ Noortekeskus Vihasoo
Kärberi 56-38
13815 Tallinn
Tel/fax 660 30 14; 505 93 42
vihasoo@hotmail.ee
www.vihasoo.ee
Irina Djatšenko

PIIRI SPORDILAAGER

Piiri Spordilaager asub Valgamaal, Sangaste vallas, looduslikult kaunis kohas metsade ja järvede keskel. 2007. aasta laagrisuvest võttis osa 630 sportlast ja koolinoort. Esindatud olid Kotree Spordiklubi, Tantsuklubid Maja ja Palestra, Spordiklubi RIM jne. Augustis korraldati Piiri Spordilaagris rahvusvaheline iluvõimlemise laager, millest võtsid osa võimlejad Leedust, Ukrainast ja Eesti koondis. Esmakordselt viidi edukalt läbi

Taekwon-do laager, milles osalesid ka treenerid Koreast.

Suvel saavad noored Piiri Spordilaagris kasutada võrk- ja korvpalliväljakuid, spordisaali – tegelemiseks lauatenise ja võimlemisega. Kääriku Spordibaasis käiakse kergejõustiku- ja jalgpallivõistlustel. Ujumisvõimalus on 1,5 km kaugusel asuvas järves. Igal laagri vahetusel on võimalik ka kaks korda kasutada Pühajärve ujulat ja saunu.

Laagriüritused: rahvastepalli-, korvpalli-, ujumis-, kergejõustiku- ja teatevõistlused, Piiri suurjooks, lõbusad stardid jne. Igal õhtul toimuvad kultuuriüritused

Piiri Spordilaagris toimuvad ka sügis-, talve- ja kevadlaagrid, millest võtab osa ühtekokku veel 560 koolinoort.

TUKSI SPORDI- JA PUHKELAAGER

Tuksi Spordi- ja Puhkelaager asub looduslikult kaunis kohas Läänemaal, Noarootsi vallas. Metsamassiividega ümbritsetud laagriterritoorium, lähedal asuv liivarannaga meri ning soodne kaugus Haapsalust ja Tallinnast on meile alati toonud "täismaja". 2007. aastal korraldati 5 laagrivahetust, millest võttis osa kokku 700 last.

Suvelaagrite sisuks oli traditsiooniliselt sport. Lapsi oli erinevatest spordiklubidest ja spordikoolidest.

Spordialadest olid esindatud korvpall, kergejõustik, jalgpall, vehklemine, võimlemine, ujumine ja tantsimine.

Aastate jooksul on välja kujunenud palju üritusi, mis on muutunud juba traditsioonilisteks: diskod, lauluvõistlus, reklaamikonkurss, karneval, tant-sukavade konkurss, lendgolf, maastikumängud,

MÄE-KÄÄRAKU NOORTELAAGER

Mäe-Kääraku Noortelaager asub Haanjas ja tegutseb põhiliselt suveperioodil. Laager on rajatud 70 noore vastuvõtuks. Juba 1973. aastast on laagri peamiseks kasutajateks aktiivselt spordiga tegelevad noored.

Laagri üldterritoorium on 7,1 ha. Noortelaagri kompleks koosneb kahest puithoonest (personali hoone ja söökla), võimlast (540 m²), saunast ja kolmeteistkümnest kámpingumajast. Noortele ööbimiseks mõeldud kámpingumajad on möbleeritud ja nendes on 5–6 kohta. Kasutusel on elektriküte.

2007. a suvel õnnestus meil läbi viia suvelaager kuues vahetuses, kus osales kokku 420 õpilast. Laagrivahetused komplekteerime peamiselt Tartu linna spordiklubide õpilastest.

Kontaktandmed:

Kotree Spordiklubi
Erika 5a
10416 Tallinn
Tel 660 30 09; 569 885 09
karin.pops@tallinnlv.ee
Karin Pops

teatevõistlused, matkad, rannajooks jpm. Vastavalt gruppidele toimusid erinevad spordivõistlused, turniirid ja ka üldine "olümpia".

Peeti XIII minikorvpalli festival. Küläs käisid tippkorvpallurid Rauno Pehka ja Valmo Kriisa ning korvpalliliidu tegevjuhtkond.

Kohtumiseni Tuksi mändide vahel!

Kontaktandmed:

OÜ Haapsalu Linna Spordibaasid
Lihula mnt 10
Haapsalu
Tel 474 50 61; 506 56 88
tarmo.tuisk@spordibaasid.ee
www.spordibaasid.ee
Tarmo Tuisk

Laagris tehakse palju sporti, matkatakse ja viibitakse palju vabas looduses. Mäe-Kääraku Spordibaasil on oma saal, kus on võimalik mängida nii võrk- kui korvpalli, rannavõrkpalliväljak ja jalgpalliväljak. Tavapäraselt jätkub laagris ka piisavalt spordiväliseid tegevusi. Laagrit külastavad korvpallimeeskonna Tartu Ülikool/Rock sportlased ja treenerid, samuti mitmed teised tegev-sportlased. Lisaks laste ja treenerite poolt läbi viidud üritustele kaasatakse viimastel aastatel ürituste korraldamisele ka lastevanemad. Toitu valmistavad laagris professionaalsed kokad. Meditsiiniliselt teenindavad laagrit TÜ arstiteaduskonna üliõpilased, õnneks ei ole nende abi palju vajatud.

Mäe-Kääraku Noortelaagri suurimad plussid on ilus loodus, ujumiseks väga sobiv järv ja rahulik keskkond. Loodame laagris osalemise võimalust pakkuda ka järgmistel aastatel.

LUUNJA NOORTELAAGER

Luunja Noortelaager asub looduslikult kaunis männi-parkmetsas Tartu lähisel, Luunja valla territooriumil, Kabina külas. Laagri neljas lastemajas saab puhata 140 last ja ühes ka liikumispuudega noored.

Laagrisse saavad tulla noored vanuses 7–12 aastat ja keelelaagrisse 7–16-aastased. Sisulist tööd laagris koordineerib vanemkasvataja. Kõikides vahetustes on vajalik arv kasvatajaid ja teisi töötajaid, kes tagavad laagris laste turvalise puhkuse ja sõbraliku õhkkonna.

Populaarne on **saksa keele suhtlemislaager**. Õpetajateks on välistudengid Saksamaalt ja suure laagripraktikaga keeleõpetajad eesti koolidest. Keeletesti põhjal jaotatakse noored rühmadesse ning alati on olnud ka algajate rühm. Keelelaager kestab 10 päeva. Sellel aastal lavastasid kaks saksa tudengit saksa keelt õppivate lastega näidendi “Lumeeit”. Väga hästi läbi mõeldud näidendit (dekoratsioonide ja kostüümidega) esitati laagrivahetuse viimase päeva ennelõunal. Kogunes rohkesti publikut. Lisaks keeleõppele, käiakse lastega matkamas, mängitakse maastikumänge, võisteldakse spordis ja nuputamises. Õhtustel ülelaagrilistel üritustel kehastatakse tuntud lauljateks, iluvõimlejateks, muinasjututegelasteks või suvisteks päkapikkudeks. Hommikuse ja õhtuse rivistuse ajal autasustatakse tublimaid söökla toimkonna abimehi, hoolikamaid toakoristajaid, ka hea laagrilaps olemise eest – rändkarikate, diplomite, maiustuste jm auhindadega.

Tava- ja liikumispuudega laste integreerimine

Seitsmendat aastat on toimunud laagrivahetus: liikumispuudega noor koos tavalapsega. See vahetus on igati positiivne ja vajalik mõlemale poolele, kus puudega laste vanemad, sõbrad ja saatjad saavad osaleda põnevatel üritustel ning unustada korra traagika. Puudega lapsed osalevad koos saatjatega aktiivselt kõikidel üritustel.

Kontaktandmed:

Tel 501 58 25
raido@kiirtee.ee
www.tartukalev.ee
Raido Mägi

Tavalapsed on näidanud üles siirust ja abivalmidust ning meeldivat suhtlemist puudega lastega. Käiakse koos jalutamas ja osaletakse ühisüritustel. Puudega lapsed elavad alati aktiivselt kaasa tavalaste võistlustele. Planeeritud tegevuse vaheaegadel ollakse võimalikult palju basseinis, et teha seal spetsiaalseid harjutusi. Liikumispuudega laste jaoks on rajatud mitmeid kaldteid ja plaaditud alasid.

Puhkelaagrid

Puhkelaagrite eesmärgiks on noorte suve sisustamine huvitava tegevusega, et anda võimalus ka midagi juurde õppida, harjuda üksteisega arvestama. Olulised on rühmasisese koostöö arendamine, toimetulekuoskuste, sallivuse ja koostöövalmiduse ning esinemisoskuse ja tähelepanu arendamine, lõõgastumine, heasoovlikkuse ja meeldiva meeoleolu loomine, pisiprobleemidega toimetuleku saavutamine ning võimalikult rohke viibimine värskes õhus. Huvitava tegevuse loomiseks tegutsevad laagris huvialaringid: draama-, tantsu-, spordi-, loodussõbra-, ujumis-, töömehe- ja kunstiring. Igal laagripäeval on oma nimi. Õhtuti toimuvad ülelaagrilised üritused: moeshow, pop-poisi ja -tüdruku valimised, tantsumaraton, soenguvõistlus, tv-õhtu, muinasjutuõhtu, *playbox*, lõkkeõhtud, diskod ja palju muud.

Laagri eripära on esmaabi õpetamine koos ohutunde kasvatamisega.

Laste rühi parandamiseks on võimalikult suur osa päevast pühendatud sportimisele ja ujumisele.

Kontaktandmed:

Luunja skj 62201
Kabina küla
Tartumaa
Tel/fax 741 72 25; 510 50 10
reet.rannasaar@mail.ee
Reet Rannasaar

VIIKING-TIIGRID NOORTELAAGER

Viiking-Tiigrid Noortelaager asub Lääne-Virumaal, Vihula vallas, Võsul. Laagrikompleksi kuulub külalistemaja 130 lapsele koos söökla, seminariruumi ja diskosaaliga ning lastebaariga.

2007. a suvel viidi läbi 8 laagrivahetust ning kokku osales laagri tegevuses 1030 last ja noort.

Igal vahetusel oli oma, teistest erinev programm.

Laagri tegevus oli sportliku suunitlusega, mängiti jalg-, korv- ja võrkpalli, lauatennist ning käidi meres ujumas. Sportlastest osalesid laagri tegevuses iluvõimlejad TKSK Visast ja Narvast, jalgpallurid TVMK ja Štrommi jalgpalliklubidest, ONISTARS-i hokipoisid, Anna Levandi Iluisutamiskool.

Koos noorte sportlastega osalesid laagri tegevuses ka tavanoores mitmelt poolt Eestist, palju lapsi oli Lääne- ja Ida-Virumaalt.

Probleeme laagri täituvusega ei tekkinud, kuna kõik tuusikud olid välja müüdud juba maikuus.

Tavakohaselt viidi läbi nii individuaalseid kui ka rühmadevahelisi spordivõistlusi erinevatel spordialadel. Suvi oli üldiselt soe ja kuiv, meri oli soe ja lapsed said väga palju ujuda.

Rühmadel olid igapäevased muusikatunnid, lastele pakuti võimalust esineda laulu- ja tantsukonkurssidel ning karaoke võistlustel.

KOTKA NOORTELAAGER

Kotka Noortelaager asub looduslikult kauni Lahemaa rahvusparki territooriumil. Laager pakub 7–15-aastastele lastele aktiivset suvepuhkust.

Kogu laagri tegevus on suunatud laste suhtlemisvajaduste, loominguliste, intellektuaalsete ja füüsiliste vajaduste rahuldamisele. Lähtudes laste erinevatest vanusegruppidest, huvidest ja soovidest koostati eelpool nimetatud eesmärkide saavutamiseks erinevad programmid. Iga programm sisaldab maastikumänge, spordivõistlusi, jalgpalli, rahvastepalli, lauatennise ja koroona turniire. Võistlused viidi läbi nii laagrisiseselt kui ka Vihasoo, Viikingi ja Romaškino-Tiigirte laagritega. Kõige populaarsemaks on juba aastaid olnud kurnimäng.

Ürituste plaan oli mitmekesine ja sellega püüti rahuldada kõige erinevamate huvide ja maitsetega laste ja noorte vajadusi. Õhtuti toimusid ülelaagrilised üritused: viktoriinid, isetegevuskontserdid, diskod, kus pandi proovile kõigi laagris osalejate võimed.

Viisime läbi suured laagritevahelised võistlused (jalg-, korv-, ja rahvastepallis), kus osalesid Vihasoo, Kotka ja meie noortelaagri võistkonnad.

Iga laagrivahetuse lõpul peeti meeles ühistegevuse aktiivsemaid ja spordivõistluste paremaid, keda autasustati laagrisärkide, embleemide, tordide ja maiustustega.

Kuna osalejaid oli üle Eesti, siis oli noortel võimalus leida uusi sõpru ja avardada oma teadmisi koduvabariigi geograafiast. Kõik laagris osalenud said juurde palju uusi kogemusi.

Pilte ja videot saab vaadata meie koduleheküljelt.

Kontaktandmed:

Eevardi 5
13516 Tallinn
Tel 646 33 95; 552 23 77; 520 94 42
Tel 323 85 21 (laagris)
tallinnatiigrid@hotmail.ee
www.vikingtiigrid.ee
Boriss Petrov

Kuivõrd programmid olid erineva temaatilise suunitlusega, said lapsed valida endale meelepäraseima.

Programm **“Teadus ja elu”** sisaldas üritusi, mis aitasid arendada laste kommunikatiivseid oskusi ja loogilist mõtlemist. Sellisteks üritusteks olid parima matemaatiku väljaselgitamine, ideede oksjoni läbiviimine, matemaatikute KVN. Suurt huvi pakkus lastele ristsõnade ja sudoku lahendamine. Väga populaarne oli ka armastatud lauljate ja tantsijate parodeerimine.

Programm **“Mängud, mida mängivad lapsed”** oli suunatud suhtlemisoskuste arendamisele. Pühholoogid keskusest “Huvi” viisid lastega läbi aktiivset suhtlusstiili arendavaid mängu, töötas ka

suhtlemiskool. MTÜ “Siin” esindajad viisid läbi rollimänge. Laagris töötas “Kunstiakadeemia”, kus lapsed joonistasid, kudusid, meisterdasid ilusaid kompositsioone ja ikebanasid, konstrueerisid uusi rõivamudeleid. Lapsed võtsid osa konkurssidest *Maskishow*, Tähtede revüüst *Lady and Gentleman*, majanduslotost jm.

“**Kotka TV**” programmi raamides töötas tv-kanal, kus näidati uudiseid, meelelahutusprogramme (Miss ja Mister, videoklipid, reklaam, tantsu-show), muusikakonkursside, spordisaateid jne. Iga rühm kirjutas oma filmistsenaariumi, lindistas ja monteeris. Kõige noorem rühm lindistas animafilmi ja filmi “Jerolaš”.

Viimasel laagripäeval toimus filmifestival, kus anti preemiad parimale operaatorile, lavastajale ja näitlejale. Seda programmi aitasid läbi viia STV töötajad.

Ühe vahetuse jooksul muutus laager “**Vääriskivilinnaks**”, kus iga laps proovis leida midagi huvitavat ja kasulikku enda jaoks. Linnas töötasid loovuse, tantsu- ja muusikastuudiod. Oli loodud Ideede Pank – kuidas aidata muinasjutukangelasi. Lapsed “reisid” muinasjutu- ja seiklusmaal, Tuhkatriinu peol, Neptuni peol ja pakusid erinevaid lahendusi, et õpetada naeratama noort kuningannat.

Kõikidele aktiivsetele lastele oli mõeldud vahetus “**Staarivabrik**” – see oli loovuse ja fantaasia vahetus. Staarid kujunesid välja erinevates valdkondades. Kõige rohkem staare oli spordis, laulmises ja tantsus. Lapsed osalesid võlulabüriindis,

otsisid kass Leopoldi peidetud vara, võtsid osa spordivõistlustest, disainerite ja modelleerijate võistlustest, DJ konkurssidest.

Matkahuvilistele oli mõeldud programm “**Robinsonaad**”. Koos skautidega Tiigri rühmast käisid lapsed matkal Lahemaa looduspargis. Vanemate rühmade jaoks oli ette nähtud matk ööbimisega telkides – lapsed pidid õppima metsas orienteeruma ja lõkke ning sõlmede tegemist. Halva ilma tõttu toimus kogu tegevus laagris.

Nooremad käisid kiikumas ja koske vaatamas, mängisid luuremänge. Vihmase ilmaga mängisid lapsed lauamänge, osalesid konkursil “Loodus ja loovus”, tantsumaratonil, karnevalil jne.

“**Sügismaratonil**” esitles iga rühm mõnda teist rahvust, nende laule, tantse ja rahvuskombeid. Kaunistati oma ruume, mõeldi välja sümboleid ja projekte laagri territooriumi kaunistamiseks (kaasaegsed majad ja vigvami ehitamine).

Osaleti kartulipeol, “rahvusvahelisel” festivalil ja teatris.

Lapsed võtsid meelsasti osa kõikidest üritustest.

Kontaktandmed:

Tallinna Skautide Rühm Tiigrid
Kärberi 27-91
13918 Tallinn
Tel 635 55 53; 563 545 52
galina_j@yahoo.com
Galina Jarotskaja

VALGEMETSA NOORTELAAGER

Taas kogunes Valgemetsa laagrisse täismaja noori. Põlvamaal, Vastse-Kuuste vallas Ahja jõe kaldal paiknev laager oli tänavu võõrustajaks 930 noorele vanuses 7–14 aastat. Arvestades seda, et Valgemetsa Laste ja Noortelaager on tegutsenud juba viiskümmend laagrisuve, “rikuti” mitmeid viimaste aastate traditsioone. Laagriliste aktiivsuse tõstmiseks said kõik lapsed arvestuslikke punkte aktiivsuslehtedele. Vastavalt vanusele ja võimetele oli võimalik ennast n-ö aktiveerida mitmetel ülelaagrilistel üritustel – kunstiringi korraldatud joonistuste näitusel, spordiüritustel, õhtustel meelelahutuslikel üritustel, kus paljud lapsed üllatasid julguse ja oskus-

tega laagrisaali laval esinedes. Lavalises tegevuses olid eeskujuks ka kasvatajad. Ilmad soosisid laagriliste soove ujuda/supelda kahes basseinis, matkapäevi lähiümbruskonnas, bussireise Maanteemuuseumisse. Spordiüritustest oli taas kavas – pärast mitmeaastast pausi – menukas triatlon (ujumine, jalgrattasõit, jooks), Valgemetsa Rammumehe-konkursil võeti mõõtu kolmel alal ja võistluse parim selgus rannamaadluse tulemusena. Tüdrukute laagri vahetusel kulmineerusid Metsapiiga-konkursiga, kusjuures mitmed tüdrukud eelistasid esineda Rammumehe-konkursil.

Kõiges võeti aluseks eelkõige laste aktiivsus, soov olla tegev igal üritusel. Oli siiski üksikuid,

kes mängisid oma tunnustatuse maha koguni eelviimasel laagripäeval/ööl. Kahju! Juubelitervitusi Valgemetsa Noortelaagritele töid naabrid Taevaskoja Noortelaagrist – mõlemad laagrid esinesid ja sportisid ning napilt jäid eduseisu võõrustajad, seda tänu 1:0 jalgpallimängu võidule!

Tänavu said laagrilised, abipersonal ja kasvatajad, üllatusena kaela juubelimedalid, millel Valgemetsa logo: põial püsti – “olid parim”, “olid tubli”, “olid hea”, ning paljudele jagus kergeid seljakotte – “50 aastat Valgemetsa laagrit”. Tänavuse Valgemetsa laagrisuve finaalmõtted viisid

KURGJÄRVE SPORDILAAGER

Kurgjärve Spordilaager asub Võrumaal, Rõuge vallas kahe ilusa järve vahel.

MTÜ Nõmme Spordiklubi on 2007. aasta 1. septembriks läbi viinud Kurgjärve Spordibaasis 13 laagrivahetust 2058 lapsele.

Nii talvised, kevadised kui 10 suvist vahetust on möödunud hästi, sportlikult ja tervislikult. Laagris oli lapsi nii Tallinnast, Viljandist, Tartust, Pärnust, Kadrinast, Parksepast, Alutaguselt, Sakust kui mujalt Eestist. Eriti populaarsed on juuli ja augustikuu laagrid, kus harjutasid kergejõustiku, ujumise ja suusatamise treeningrühmad.

Kõigis vahetustes töötasid laagris huvijuht, arst ja ujumisinstruktor. Huvijuhi eestvedamisel oli sisustatud noorte vaba aeg. Õhtuti toimusid mälu-mängud, viktoriinid, isetegevus, mitmesugused turniirid, diskod jne. Laagris ei juhtunud suuremaid õnnetusi ega pahandusi režiimi rikkumise pärast. Kurgjärvel kui spordilaagris on keelatud nii tubaka, alkoholi kui narkootikumide tarvitamine.

JAANIMÄE SPORDILAAGER

Jaanimäe Spordilaager tegutseb Võrumaal, Haanja vallas, Jaanimäe külas asuvas Jaanimäe Spordibaasis. Spordibaas kuulub Võru linnale ja on Võru Spordikooli hallata.

Spordibaas on käigus aastaringelt ja spordilaagri käsutuses on spordibaasi ruumid talvisel ning suvisel koolivaheajal. Spordilaager kasutab 1,5 ha spordibaasi territooriumist, kus paikne-

plaanini korralda 2008. aasta laagrisuvi viies vahetuses. Selle suve eelregistreerimisel said ju paljud soovijad kahjuks eitava vastuse.

Kontaktandmed:

Valgemetsa puhkeküla
Vastse-Kuuste vald
Põlvamaa
Tel 514 45 61; 797 01 69
valgemetsa@hot.ee
Peeter Pree

Lisaks sportlastele olid laagris ka Tallinna Kunstikooli, diabeedihaigete laste ja kurtide rühmad.

Sellel aastal lõpetasime kämpingumajade renoveerimise. Valmis ka uus puitpõrandaga korvpalliväljak ja Kurgjärve ujumissild. Oli tavaline ilus sportlik suvi.

Nõmme Spordiklubi korraldab laagreid ka kevad-, sügis- ja talvevaheaegadel.

Kontaktandmed:

MTÜ Nõmme Spordiklubi
Külmallika 15 A
12617 Tallinn
Tel 671 85 44; 505 51 43
nommespordiklubi@hot.ee
Juhan Anupõld

vad kõik laagri läbiviimiseks vajalikud ruumid ja mänguväljakud.

Spordilaager on mõeldud Võru Spordikooli õpilaste suve sisustamiseks ja õppe-treeningprotsessi mitmekesistamiseks koolivaheajal. Spordilaagri pedagoogiliseks personaliks on Võru Spordikooli treener-õpetajad ja abikasvatajateks üliõpilased, kooli endised õpilased.

2007. aasta suvised laagrivahetused toimusid 16. juulist kuni 25. augustini. Vahetused on kuuepäevased ja suvel oli ühes vahetuses 25–30 õpilast. Viimane laagrivahetus toimub detsembris kolmekümnele õpilasele.

Põhitegevuseks laagris oli sportlik treening: jaanuaris ja detsembris suusatamine, suvel jooks, suusaimitatsioon, matkad, orienteerumine, pallimängud ja ujumine. Laskesuusatajad kasutasid laskeharjutuste treenimiseks Haanja Spordi- ja Puhkekeskuse lasketiiru. Rullsuusatamiseks kasutati Võru-Väimela rattateed ja Haanja uut kergliiklusteed. Ujumiskohana kasutati spordibaasist kahe kilomeetri kaugusel asuvat Üvvärjärve ja 4 km kaugusel olevat Kurgjärve Spordibaasi ujulat. Kõikide laagrivahetuste õpilased andsid oma panuse ka spordilaagri kütte varumisel ja spordibaasi territooriumi hooldamisel.

Kord laagrivahetuse jooksul toimus peoõhtu (moedemonstratsioonid, isetegevus) koos dis-

koga. Ühele päevale (kolmapäev või neljapäev) laagrivahetuse jooksul oli planeeritud vanemate külastusaeg (16.00–20.00). Selle aja sees oli lastevanematel võimalik osaleda koos lastega sportlikes mängudes ning päeva lõpul nautida saunamõnuseid.

Haanjamaa kauni looduse keskel asuv Jaanimäe Spordilaager on mõnus koht õpilastele vaba aja ja tervistava puhkuse veetmiseks ning meelispordialaga tegelemiseks.

Kontaktandmed:

Võru Spordikool
Kreutzwaldi 16
65609 Võru
Tel 782 12 25; fax 782 11 66; 503 34 47
spkool@vorulinn.ee
matiojandu@hotmail.ee
Mati Ojandu

KURTNA NOORTELAAGER

Laager asub looduslikult kaunis kohas looduskaitsealal Kurtna järvede vahel, 30 km Kohtla-Järve linnast.

Laager jätkab koondprojekti “Noorte tervistav ja arendav puhkus” raames aktiivse vaba aja veetmise populariseerimist ning laagri eesmärgiks on luua kõik tingimused, mis võimaldavad lastele maksimaalselt hea puhkuse.

Kurtna Noortelaager on koht, kus laps võib suhelda oma kaaslastega ja laagrikasvajatega, olla looduses ja värskes õhus, arendada loovust ja osaleda mitmetes huvitegevustes. 2007. aasta laagriprojekt tõi kaasa uusi ideid ja muljeid.

Kollektiivi ülesanded:

- tagada mugav õhkkond iga lapse jaoks, et laps ei tunneks ennast tõrjutuna;
- luua tingimused, mis soodustavad laste suhtlemist omavahel, ka erinevate vanuseastmete vahel;
- arvestada iga lapse individuaalset eripära ja iga;
- laiendada laste silmaringi ja teadmisi erinevates valdkondades;
- õpetada lapsi looduse eest hoolitsema.

Lastega töötasid litsentseeritud kasvatajad.

Nende tööprintsüübid on: koostöö ja ühislooming; initsiatiivi ja eneseväljenduse heakskiitmine; grupi tegevuse organiseerimisel laste huvid ja laagri võimalustega arvestamine; lahkus, hoolivus ja mõistmine.

Iga rühmajuht on vastutav iga lapse elu ja tervise eest. Suve jooksul oli laagris pidevalt ööpäevaringne meditsiiniline teenus lastele.

Laagrivahetused olid temaatilised.

I vahetus. Lillede põld

Kõik üritused olid pühendatud sellele teemale ja iga laps pidi tegema midagi, mis oli seotud ühisteemaga. Selleks organiseeriti käigud metsa, et nad saaksid rohkem tutvuda meie ilusa loodusega.

Vahetuse üritused: “Metsaskäik”, “Lillede pidu”, “Botaanikaloto”, “Seiklusteotsijad”, konkurss “Parim loodusmaterjalist käsitöö”. Vabal ajal lapsed ujusid ja tegelesid erinevate spordialadega.

II vahetus. Muinasjutul külas

See pühendati lemmikmuinasjuttudele ja nende tegelastele. Kõik lapsed seiklesid koos oma lemmikutega muinasjuttude maal.

Vahetuse üritused: “Vana muinasjutu uus lavastus”, “Intellektuaalne mosaiik”, “Tähistaevas”, “Neptunipäev”, “Tublimate päev” ja palju muid temaatilisi tegemisi. Kahel korral oli külas teater “Muu taevas”. Vahetuse lõpul toimus suur pidulik kontsert.

III vahetus. Matkarada

Sellesse vahetusse tulevad reeglina vanemad lapsed ja vahetuse temaatika oli valitud vastavalt laste eale.

Toimused: “Turistideks ristimine”, “Super-rühmajuh”, “Tunne meloodiat”, “Looduse hääled”, “Vaatlemisioskuse võistlus”, “Indiaanlaste rada” ja “Kalurite turniir” ning vaatlemisioskuse, nägemismälu ja takistusvõistlused. Viid läbi ka öömatku teemadel “Tähistaevas” ja “Õine orienteerumine”. Muusikatundides lauldi matka- ja reisilaule. Lapsed õppisid telki püstitama ja lahti võtma, lõket tegema ning lõkkel toitu valmistama.

IV vahetus. Suvine olümpiaad

Vahetuse temaatikat valides toetus laagrijuhikond laste soovidele. Selles vahetuses viidi läbi igasuguseid võistlusi ja spordiüritusi: “Olümpiamängud”, “Lõbusad stardid”, “Veepidu” ning laagri meistrivõistlused jalgpallis ja hokis.

Toimused tennise, võrk-, pioneeride-, rahva- ja korvpallivõistlused. Kuna vahetus oli võistlusteemaline, siis fikseeriti kõik tulemused ja rekordid ning kõik võitjad ja rekordite püstitajad said autasustatud diplomite ja mälestusesemetega.

V vahetus. Robinsonaad

Selles vahetuses puhkas lisaks tavalastele ka kaks rühma vabatahtlikke, kes päeva esimesel poolel käisid tööl, teisel poolele osalesid laagriprogrammis. Läbiviidud ürituste hulgast võib nimetada “Iseseisvumispäeva”, “Armastuse päeva”, “Halloweeni”, “Neptunipäeva”.

Iga vahetuse lõpul valmistasid rühmajuhid laste jaoks “üllatuse”. Need olid toredad ja meeldejäävad rühmajuhitide etendused, kus nad esinesid tantsijate, lauljate ja moosekantidena.

Üks tähtsamaid eesmärke oli õpetada lapsi loodust hoidma ja temast hoolima. Koristati nii laagri territooriumi kui ka randa, kus lapsed oma silmaga nägid, kuidas inimesed reostavad loodust, ja mõistsid selle hukka.

Kontaktandmed:

Kurtna Noortelaager
Keskallee 19
30395 Kohtla-Järve
Tel 566 873 05
kurtna.laager@kjl.lv.ee
Ljudmilla Šut

**LASTEKAITSE LIIDU LASTELAAGRITE OÜ
REMNIKU LASTE- JA NOORTELAAGER****LASTEKAITSE LIIDU LASTELAAGRITE
OÜ NOORTELAAGER REMNIKU PUHKE-
KESKUS**

Remniku Puhkekeskus on suurepärane koht, kus on head tingimused lastele ja peredele suunatud programmide läbiviimiseks ning igakülgeks aktiivseks puhkuseks. Puhkekeskus asub Peipsi järve põhjakaldal, Alajõe vallas, Ida-Virumaal.

Asukoht on igati soodne – Peipsi järv, puhas õhk, kaunis loodus ja laagri eraldatus.

Puhkekeskus pakub erinevaid võimalusi suveprogrammi sisustamiseks. Meil on võimalik puhata sportides ja matkates, ujuda järves, mängida jalg-, korv-, sulg- ja võrkpalli. Remniku Puhkekeskuse territooriumil on ka väike staadion, kaks erineva suurusega jalgpalliväljakut, kaks platsi rannavõrkpalli harrastajatele. Päevastele ja õhtustele tegevustele lisaks on võimalus

mängida koroonat, lauatennist, mitmesuguseid lauamänge, laenutada lugemiseks raamatuid, osaleda üldüritustel jne.

Meil on välja kujunenud traditsioonilised iga-aastased üritused lastele. Korraldame ühiseid spordivõistlusi, toimuvad karneval ja veepidu, organiseerime temaatilisi õhtuid, tantsime. Vajadusel ja soovil korraldame lastele ka ekskursioone kokkuleppe alusel Ida-Virumaa huvitavamatesse ja ajaloolistesse kohtadesse. Olgu nendeks näiteks Iisaku vaatetorn või Kohtla-Nõmme vallas asuv Kohtla Kaevandusmuuseum.

Traditsioonilisi laagriüritusi püüame igal aastal täiendada uute üritustega.

Laagril on kindel päevakava ja kodukord, töötavad litsentsiga kasvatajad, vetelpäätja ja meditsiinitöötaja.

Käesoleval aastal korraldas Remniku Puhkekeskus noortele kuus laagrivahetust. Suvevaheajaga käis veetmas 770 last Eestimaa mitmetest maakondadest.

Tule aktiivselt puhkama Remniku Puhkekeskusesse!

Kontaktandmed:

Lastekaitse Liit

Endla 6-18

10142 Tallinn

Tel 631 1128; 33 93198

www.lastekaitseliit.ee

Alar Tamm

HUVITAVAMAD PROJEKTLAAGRID

PORKUNI SUVELAAGER

Porkuni Kooli korraldatud suvelaager toimus 15.07.–22.07.07, osales 30 last.

Laagri avamisel said lapsed oma rühma värviga kaelaräti. Avamispäeva õhtul küpsetasime sütel viinerpirukaid ja seejärel toimusid rahvalikud võistlusmängud.

Kõik laagrihommikud algasid hommikvõimlemisega ning seejärel heisati laagrilipp. Päev lõppes lipu langetamisega.

Teisel päeval käisid lapsed järvel aerutamasa, meisterdasid aknavittraaže, ujusid. Õhtupoolikul toimusid maastikumäng ja vahvad osavusvõistlused.

Kolmandal päeval korraldasime ekskursiooni mere äärde. Külastasime Toolse linnust, kus toimus aardejaht; ujusime ja päevitasime Võsu rannas.

Laagri neljandal päeval toimus liivapildi valmistamine, sõideti paadiga, soovijad ujusid. Toimus veepidu Neptuni ja Näkineiuaga.

Viandal päeval külastasime Põlula piisonifarmi, kus tutvusime koduloomade eluga. Kõigil oli

võimalus ratsutada, hüpata batuudil ja vibuga märki lasta; õhtupoolikul sai õppida lina-tantsu.

Kuuendat päeva võib nimetada muusikapäevaks. Laagrilised meisterdasid roopilli, laulsid ja musitseerisid erinevate rütmipillidega. Päeva teisel poolel matkasime talumajapidamisse, kus lapsed söötsid jäneseid.

Seitsmendal päeval kaunistati liivapildi raami, joonistati pilt lemmiklaagripäevast ja valmistati maitsvaid küüslauguleibu. Õhtul püstitati telgid ning kõikidel soovijatel oli võimalus telgis ööbida. Küpsetasime lõkkel vorstikesi ja laulsime-tantsisime akordioni saatel.

Viimasel, kaheksandal päeval panime ühiselt välja näituse laagris meisterdatud töödest, langetasime telgid ja pakkisime kotid. Enne laagri lõpetamist jõuti veel ujumas käia.

Laagri lõpetamisel said kõik lapsed mälestuseks tunnistuse ja omameisterdatud tööd. Lastevanematel oli võimalus saada ülevaade laagri tegevustest ja näha pilte, mis valmisid laagri jooksul.

Laagri korraldajad M. Luik ja E. Himma

MTÜ TARTU KOIDU KESKUSE LAAGRIVAHETUSED

MTÜ Tartu Koidu Keskus viis laagrivahetusi läbi nii kevadvaheajal kui suvel; seitsmes vahetus on plaanis korraldada talvel. Laagrite eesmärk oli tervistav ja arendav tegevus looduses, eemal linnakärast ja ka kiusatustest.

Lastel oli võimalus tutvuda Eestimaa kauni loodusega erinevates laagripaikades ja kõik kohad olid valitud nii, et seal oleks võimalik korraldada nii sise- kui välisüritusi, leida tegevust nii päikeselistel kui vihmastel päevadel. Laagripaigad vaheldusid ning see andis võimaluse ka samadel lastel käia korduvalt meie poolt pakutavates huvitavates laagrites.

Kevadlaager Kirikumäe Matkamajas

Laagripaik asub väga kaunis kohas ning pakub häid võimalusi matkamiseks. Lähikonnas asuv Vastseliina Gümnaasium lubas kasutada oma spordisaali, kus sai läbi viia spordivõistlusi. Vaatamata kevadisele lõrtsisele ilmale õnnestusid laagri ettevõtmised hästi.

Suvelaager Pähnis I

Esimene Pähni laagrivahetus oli pühendatud kalastamisele. Lapsed, kes laagris osalesid, olid juba varemgi kohtunud kalastusklubi eestvedajatega ning saanud rohkesti teoreetilisi näpunäiteid ja teadmisi kalastamisest. Kõigepealt saadi õpet turvalisest veekogu ääres viibimisest ning siis avanes võimalus ise saadud tarkusi järele proovida. Lapsed püüdsid hulgaliselt kalu, õppisid neid puhastama ning toitu valmistama. Laagrit külastasid mitmed kalastuse spetsialistid, sh Tartu Kalastusklubi esinaine Lea Saar. Plaanis on korraldada samalaadne laager ka järgmisel aastal, et lapsed saaksid saadud teadmisi veelgi kinnistada ning huvilistel oleks võimalik tegeleda oma uue hobiga.

Suvelaager Tiirimetsas Saaremaal

Saaremaal peetav laager on lastele alati eksootiline, kuna juba kohale jõudmiseks tuleb veidi reisida. Laager oli põhiliselt paikne, kohapeal oli võimalus korraldada võistkondlikke sportmänge, jalgpalli, võrkpalli ja rahvastepalli. Samuti selgitati võitjad välja sulgpallis ja teatejooksus. Külastati ka Tehumardi lahinguvälja ning soojema ilmaga käidi meres ujumas ja metsa all looduslikku materjali korjamas.

Suvelaager Pähnis II

Teine laagrivahetus Pähnis möödus põhiliselt matkates ja orienteerudes. Lähedalasuvad matkarajad andsid võimaluse tutvustada lastele Eestis kasvavaid marju, taimi, seeni jm. Matkaradade läbimine õpetas ka vastupidamist ning tähelepanelikkust. Käidi Metsavendade talus, Paganamaal ja Piiriorus. Jõuti ka kõige kaugemasse Eesti-poolsesse lõunatippu Läti piiri ääres. Sealne matkarada oli väga huvipakkuv ning marjaderohke. Laagripaigas viidi läbi veel nii sõudmis-, ujumis-, lilleseade- kui ka soenguvõistlusi, eriline oli ka väikeste skulptuuride valmistamine.

Suvelaager Orissaares Saaremaal

Orissaare laager oli põhiliselt kunstilaager. Laagrit külastas noor naiskunstnik, kes tegi ise ja õpetas lastelegi henna kehamaalingute tehnikat. Enamus aega möödus mere ääres, kus lihviti ujumisostust ja korraldati rannamänge. Osaleti kohalike poolt korraldatavatel Tammetõru mängudel, kus Tartu lastel läks väga hästi. Diplomeid jagati ka omavaheliste viktoriinide ja pallimängude võitjatele.

Matkalaager ümber Võrtsjärve

Juba traditsiooniks saanud rattamatk leidis aset ka sel aastal, seekord sõideti ümber Võrtsjärve. Selline matk õpetab hästi üksteisega arvestama ning uute oludega kohanema. Peatuspaikades tuli ühiselt nii lõket teha kui toitu valmistada. Läbi sõideti pea 200 km ning kõik noored jäid rahule. Oli võimalus Vaiblas mängida võrkpalli ning käia paadiga sõitmas. Mõned ööd ööbiti telkides ning oli öid, kus saadi magada väga heades tingimustes nagu näiteks Tarvastu pastoraadis. Noored ootavad põnevusega juba järgneva aasta matka.

Nii kasvatajad kui ka lapsed on väga rahul möödunud suviste laagritega ning leiame, et projekt täitis oma ülesande.

Merli Tähnas,
laagrijuh

KEHTNA VALLA SUVISED LASTELAAGRID

Kehtna valla populaarsemaks lastelaagriks on olnud juba mitmel aastal järjest laager Tarsil. Tarsi talu on mitmekülgete võimalustega looduskaunis koht meie vallas. Lastelaagri korraldamine Tarsi talus on laste poolt väga omaks võetud. Laager toimus kahes vahetuses. Igast vahetusest võttis osa 25 last ja laager kestis kuus päeva. Kõik päevad olid laste jaoks huvitavalt sisustatud. Laagri peaeesmärgiks oli pakkuda nii probleemkäitumisega lastele ja ka kõigile teistele eduelamust ja toimetulekuoskusi. Elati “mereröövliite elu”, poisid said koos juhendaja Illar Oleskiga ehitada mereröövliite laeva.

Toimus looduspäeva rabamatk, samuti kunsti ja arendavate tegevuste päev. Mitmel õhtul said

lapsed osaleda karaoke võistlustel ja moeshowl. Arendavateks tegevusteks olid savitööd, kivi-maalingud, punutiste valmistamine jne. Kõikidest laste töödest said vanemad ülevaate laagri lõpul korraldatud näitusel.

Lastelt saadud arvamustest võib positiivsena välja tuua selle, et laagri tegevused toimuvad vabas vormis, lapsed saavad ise valida, kas osalevad aktiivsemates või passiivsemates tegevustes. Laager on eelkõige puhkelaager, tegevustega ei ole üle pingutatud, lastest hoolitakse väga.

Kristina Lett,
lastekaitsetöötaja

FÄN CLAB LAAGER

TALV

Fän Clab laager alustas 2007. aastal tegevust Otepääl.

Kuna lund oli jaanuaris vähe, siis toimusid iga päev pikemad ja lühemad matkad igasuguse ilmaga. Matkad toimusid energiasamba juurde, Suusamuuseumisse, Väiksele Munamäele. Otepääl oli avatud *snowtubingu* rada, seal lustimine meeldis lastele väga.

Meisterdasime küünlaid, pudelikorkidest väike-loomi, kalendreid. Vaatasime öökino, laulsime karaoke, tantsisime. Laagri toimumise ajal tehti telesaadet “Puhka Eestis”, kus paljud lapsed said teletähtedeks. Sõjaväelaste juhendamisel lasime õhupüssi, vibu, läbisime miinivälja. Tünnisauna mõnud jäävad meelde pikaks ajaks.

SUVI

Igal suvekuul toimusid meil laagrivahetused Eestimaa erinevates kohtades. Juunis toimus laager merehõngulises Käsmus, juulis kadakasel Saaremaal ning mägisel Otepääl ja augustis pikem vahetus Otepääl.

Käsmu

Kujundasime laagriamatuid, majadele soovidelippe, vahvaid mobiili- ja pliiatsitopse, siidimaalitehnikas kaelakeesid, kangast ja papist seinapilte.

Matk soovide kivimäele ja Kuradisaarele kujunes oodatust raskemaks, kuna veetase oli tõusnud ja saarele minekul ulatus väiksematel lastel vesi põlvini. Üllatus oli aga suur, kui Kuradisaare kuradid jagasid sponsorite poolt kõigile lastele T-särgid.

Läbi matkamängude õppisime hulganisti matkatarкуси.

Toimus laagrikunni vastuvõtt, fänn-poisi ja fännitudruku valimine, karaoke, laagripulm.

Korraldati laskmisvõistlus õhupüssist, toimusid põnevad teatevõistlused, korvpalli tähtedemäng, maahokivõistlus, minimaraton.

F1 kommentaator hr Tarmo Klaar rääkis väga põnevalt noore arengust, kangelaseks saamisest, tehes seda väga värvikate ja õpetlike filmide saatel. Laagri lõpul toimus ekskursioon TV 3 stuudiosse, kus saime istuda uudistestuudio puldi taga ning kuulasime eelinfort uue hooaja saadetest.

Saaremaa

Ekskursioon Pädaste mõisa ja jaanalinnufarmi oli väga vahva. Külalised Lõuna-Aafrikast ja Londonist mängisid lastega palju põnevaid eri suguharude mängu. Toimus lõkkeõhtu.

Oli ka fotoviktoriin, fotoshow, meigi- ja moemaailm, fännipidu, karaoke, laagripulm.

Uudse tehnoloogiaga kaunistasime pudeleid, lillevaase. Kujundasime laagri raamatuid.

Toimusid lustilised olümpiamängud, sopsu-, laskmis-, petangivõistlus, võrkpall, maahoki, minimaraton.

Ühe öö veetsime Muhu saarel telklinnakus, tutvusime astelpajuistandusega.

Otepää

Külastasime Otepää seiklusparki, Pühajärve matkaradasid. Mängisime lipumängu, 50-mängu, veesõda. Valmistasime villapallidest võtmehoidjaid, kaelahteid, kaunistasime moepurke.

Toimusid karaoke- ja diskoõhtud, moeshow teemal "kosmos", filmiöö ja laagripulm.

Otepää

Laager algas ekskursiooniga Tartu teatrisse "Vanemuine". Nägime lavataguseid ruume ja saime lauluhääle suurel teatrilaval lahti laulda.

Laagris toimus väga palju erineva suunitlusega matkasid. Külastasime Otepää seiklusparki, Ansomäe matkaradasid, energiasammast, Suusamuuseumi, Pühajärve. Toimus "laagrierna" läbi seiklusliku matkamängu Pühajärvele, kus veetsime öö telkides. Õppisime tegema lõket, õigesti pakkima matkakotti, grillisime vorste.

MTÜ SIRTSUCAMP SUVELAAGRID

2007. aasta suvel korraldas MTÜ Sirtsucamp taas 4 laagri vahetust, millest võttis osa 120 last vanuses 6–14 a. Enamus lapsi on meile tuttavad eelmistest aastatest, kuid nagu igal aastal tuli ka sel suvel juurde uusi lapsi ja nii meie laager aina suureneb.

15–17-aastased korduvkäijad noored proovisid taas kätt abikasvatajatena ja tulid sellega edukalt toime. On hea meel, et meil on aastatega välja kujunenud kindel kasvatajate kaader. Ühe meie noorkasvataja Grete saatsime aga sel suvel oma kasvatajaoskusi näitama ja uusi kogemusi omandama meile tuttavasse USA lastelaagrisse, kellega on plaan hakata laagrilaste vahetusi korraldama.

Oleme oma kasvatajatega palju arutlenud selle üle, et kas peaksime oma laagri tegevuskava muutma või jätkama sissetöötatud tegevustega? Miks tulevad lapsed mitmeid aastaid järjest meie

Kavas olid meeskondlik orienteerumine, lipumäng, jalgpall, veevõrkpall, laskmine, liivalosside ehitamine, erinevad kullimängud, täpsusjooksud jpm meeskondlikke mänge, mis olid noortele ülipõnevad. Ootamatu mälumäng muusikast ja Eestimaast oli väga hariv.

Meisterdasime teokarpidesse geeliküünlaid, klaasivärvidega meigitopse, elu esimesi kala-konksutopse, raamatuid.

Tegime filme, fotoshowsid, korraldasime etlemisstuudiodid, *playboxi*, laagripulma. Õppisime linetantsu, erinevaid rahvatantsu nt vene troikat jne.

Laulsime regivärsis laagrilaulu ja karaoket. Laagrit külastas tulevane superstaar Laura, kes rääkis väga põnevalt, kuidas kirjutada laule ja mida endast kujutavad laulustuudiodid.

Enamus laagrilastest sai oma kogemuse tunnisauna rituaalist.

Kontaktandmed:

MTÜ Fän Clab

www.seiklusmaailm.ee

info@seiklusmaailm.ee

Tel 513 76 85

Krista Dreger

juurde tagasi? Kas neile ei muutu tüütuks taas samu mänge mängida ja sarnaseid võistlusi kaasa teha? Kuid niipea kui mõne eelmisel aastal läbi viidud võistluse või mängu ära jätame, küsivad lapsed ise, et miks sel aastal "Miljonimängu" ei olnud või et miks me triatloni ei teinud? Ja samad küsimused juba enne laagri algust matka kohta, et kuhu me sel aastal läheme ja mitmepäevase matka teeme? Tundub, et just see, kuidas ja mida korraldame, toobki lapsed tagasi.

Tegelikult muudame natuke oma üritusi igal aastal ja matkatagi püüame igal aastal uude kohta ning füüsiliselt veidi raskemates oludes (näiteks tuli rohkem matkata kruusateedel).

Sel aastal korraldasime **I ja IV vahetuse lastele kahepäevase kombineeritud ratta- ja rongimatka** Kernust Kurgja lähedal asuvasse Kõrgekaldla tallu. Vastavalt vanusele ja füüsilisele

võimekusele gruppidesse jaotatuna sõitsid lapsed ratastega enne rongile minekut kas siis 16 km Kohilasse või 32 km Raplasse. Matk jätkus rongisõiduga Eidaperesse, kust edasi oli vaja sõita ratastel veel pisut üle 20 kilomeetri, et jõuda planeeritud sihtkohta.

I vahetuse ajal sadas peale rongilt lahkumist pidevat “seenevihma” ja hetkel tekkis väike mure, et kuidas lapsed vastu peavad. Kuna aga teadsime, et ees ootab vana taluhoone oma sooja kaminatulega ja me ei pea hakkama vihmastelke püstitama, siis andis see jõudu eelkõige kasvatajatele, kes oma optimismiga hoidsid ka lastel tuju üleval. Vapustav oli vaadata, kuidas saateauto, olles laste pakid juba ära viinud, tuli ratturitele vastu, et väsinud matkaselle auto peale võtta, pidi aga tühjalt tagasi sõitma, sest viimasel kilomeetritel oli juba auasi ise rattal kohale vända.

IV vahetuse suuremate lastega tegime sama matka pikema variandi juba täies ulatuses kõigiga koos läbi. Nüüd jäi meil seal talus olles aega ka ratsutamiseks ja Pärnu jõel kanuudega sõitmiseks. Talukoht Vändramaa metsade keskel on ilus ja lastel on soov järgmisel aastal samasse kohta veel tagasi tulla.

Ka III vahetuse lastele oli tegelikult kavandatud sama matk, kuid meeletu vihmastu matkaks planeeritud kolmapäeval sundis meid plaane muutma. Kaks kasvatajat koos “7 vapraga” asusid vihmale vaatamata teele ja tegid selle matka lühema variandi edukalt läbi. Ülejäänud lastega korraldasime ilma paranedes neljapäeval ühepäevase matka Pahkla karjääri. Õhtul, kui pikalt matkalt saabunud 7 poissi õhinal oma muljeid rääkisid, olid paljud mahajäänud veidi kurvad, üks neist (10-aastane poiss) isegi nii “õnnetu”, et tuli IV vahetuse matka ajaks kohale ja tegi koos selle vahetuse lastega oma ärajäänud matka kaasa!

II vahetuse 6–10-aastaste lastega korraldasime kahepäevase rattamatka Pahkla karjääri. Peale 25 km rattasõitu seadsime seal üles oma suured 10–15-kohalised telgid, ujusime, tegime lõkkel süüa, korraldasime rühmadevahelise liivalosside ehitamise võistluse ja ronisime Eestimaa Kivide Kuninga otsa.

Samuti nagu eelnevatel aastatel korraldasime ka sel aastal enne matka maastikumängu või orienteerumisevõistluse, kus siis erinevates KP-des

kontrolliti eelnevalt õpitud matkatarkuste omandamist. Väga oluliseks pidasime seejuures just grupitööd ja üksteisega arvestamist, mis on oluline ka matkal olles.

I, III ja IV vahetuse lastele korraldatud orienteerumismäng oli sel aastal veidi teistmoodi kui tavaliselt. Eesmärgiks oli õpetada lastele selgeks võimalikult rohkem tingimärke. Uus mäng oli väga põnev ja kaasahaarav.

Et tuua meie spordiellu veidi vaheldust, asendasime triatloni sel aastal akrobaatikaga. Tuntud akrobaatikatreener Eero Joon õpetas lastele õigeid hüppetehnikaid trampliinilt. Nii mõnigi poiss sai selgeks isegi salto ette või taha! Kuna IV vahetus oli pikem, siis jõudsime siin laste tungival soovil ka triatloni läbi viia.

Nagu näha, on kõik meie laagrivahetused väga suures osas sportliku suunitlusega: matkad, erinevad pallimängud, lauatennise- ja koroonaturniirid, akrobaatika, traditsiooniline laagri triatlon, ujumine väikeses kodubasseinis ja Keila veepargis. Samuti Rammumehe valimine I, II ja III vahetuses.

Lisaks spordile oli meil palju ka loomingulisi tegevusi.

Igas vahetuses meisterdati midagi põnevat: I vahetuses traadist ja paberist usse ja madusid; II vahetuses lilleseadeid omavalmistatud paberplaadile ja kipsist lilli; III vahetuses kipsist kujundatud seinaplaate ning IV vahetuses taimevaipu. Samuti küpsetasid lapsed ise lõpuõhtuks pärmitaignast maitsvaid saiakesi, IV vahetuses tegi aga iga rühm oma retsepti järgi koogi, mis tuli siis ka ise kaunilt serveerida.

Väga tähtsaks peame laste omaalgatuse arendamist ja esinemisjulguse kasvatamist. Loodame, et andsime lastele piisavalt võimalusi esinemiseks.

Õhtud olidki sisustatud nii, et vaheldumisi esinesid lapsed ja kasvatajad. Lapsed tegid dramatiseeringu mõne tuntud muinasjutu ainetel, mõne reklaamiklipi ja tutvustasid iseend kas kogu rütmiga või individuaalselt esinedes. Väga vaimukad olid etteasted IV vahetuse teemaõhtul “Sirtsucamp aastal 1957”.

Kasvatajad korraldasid meeltemängu, viktoriini ja sel suvel esmakordselt uue mälumängu “Matematico”. Õhtud lõppesid tavaliselt lõkke ääres kitarri saatel lauldes, tihti ka diskosaalis

tantsumõllus. IV vahetuse lapsed olid meil eriti musikaalsed. Saime kuulata 10-aastase Andrei vapustavat klaverimängu, Haini akordionipala, rääkimata mitmetest kitarripoiste esinemistest. Kasvatajad aga esinesid iga vahetuse lõpuõhtul selle aasta Sirtsucampi hitiga, omaloomingulise lauluga:

“Sirtsucampi tullakse, järgmisel aastal tagasi. Pane tähele!”.

Loomulikult kuulub laagrielu juurde ka ööhäire, mille ärajäämine vihmaste ilmade (just vihmamärgade ööde) tõttu I ja III vahetuses oli laste meelest “täielik katastroof”. IV vahetuse lastele sai korraldatud väike julguseretk öises metsas.

Paljud meie tegemised said ka sel suvel jäädvustatud videolindile. Tavaliselt ongi viimase päeva ärasõidunukruse leevendamiseks tore tegevus just eelmiste aastate videote vaatamine.

RAHVASPODIKLUBI RAE SPORDI- JA PUHKELAAGRID

Rahvaspordiklubi Rae viis oma projektlaagrid läbi Eesti looduslikult kauni väikelinna Tõrva vahetus läheduses – Valga maakonnas, Hummuli vallas.

Kokku osales 2007. a suvel laagrites 458 last.

Suvelaagrite erinevatel vahetustel oli ka erinev eesmärk. Kui suve alguses oli laagrite peamiseks eesmärgiks pakkuda lastele koolis tekkinud väsimuse ja stressi maandamist aktiivse puhkuse näol, siis suve lõpupoole olid laagrivahetustes juba tõsised sporditegijad tõsiste treeningutega.

Esimesed kolm laagrivahetust täitsid täielikult oma eesmärgi. Peamiselt Tallinna koolilastest (Õismäe ja Lasnamäe koolidest ning Tallinna lähedalt Jürist ja Arukülalt) koosnevad vahetused said täiel rinnal nautida Lõuna-Eestis viibimist. Tallinna poole tagasi vuravas bussis olid silmanähtavalt rahulikumad ja rõõmsameelsemad lapsed kui laagrisse tulles. Esimeste päevade ärevus sai õpetajate-kasvatajate abiga kiiresti maandatud huvitavate ja mitmekülgsete tegevustega. Lisaks kõikvõimalikele pallimängudele (jalg-, korv-, sulg-, rahvaste- ja pioneeridepall; lauatennis) jätkus meelepärast ja huvitavat tegevust kogu päevaks. Jäi aega ka intellekti ja loogilise mõtlemise arendamiseks. Viidi läbi erinevaid

Laagrit jääb meenutama meie laagri T-särk. Iga laps saab laagrist lahkudes kaasa CD oma vahetuse piltidega, lisaks erinevate võistluste diplomid ja auhinnad.

Kuigi meil on internetis ka oma koduleht, oleme kindlad, et laager kogub üha enam populaarsust just läbi laste eneste. Nende rahulolu oma laagrisuvega, uute sõprade leidmine ja kindel plaan ja soov ka järgmisel aastal kokku saada, annab kasvatajatele positiivseid elamusi ja jõudu uuel suvel taas laagrit teha.

Kontaktandmed:

MTÜ Sirtsucamp

Tel 522 12 46

sirje@sirtsucamp.ee

www.sirtsucamp.ee

Sirje Raud

konkursse ja viktoriine, maastikumänge ja matku loodusesse. Käidi külastamas kohalikke vaatamisväärsusi, nagu näiteks Helme lossivaremeid ja koopaid, Taagepera lossi jne. Iga laagrivahetus lõppes temaatilise lõkkeõhtuga.

Suve keskpaik oli Tallinna ja Rae valla õpilasmalevlaste päralt, kelle põhitegevuseks oli maasikate korjamine, kuid lastel jätkus küllaga energiat ka vaba aja edukaks sisustamiseks. Nii olid popid stiilipeod, lõkkeõhtud. Toimusid kahepäevased matkad Valgjärve ja Väikese Emajõe äärde, kus ööbiti mitte telkides vaid lahtise taeva all; söideti kanuudega, mis oli omaette eksootika linnalastele. Ja loomulikult ei lõpe malev ilma malevapulma ja malevalauluta. Laulu harjutamist võeti tõsiselt ja nii saavutati kokkutulekul teine koht.

Spordikallakuga laagrites osalesid erinevate aladega spordiklubid: karateklubi Impakt Tallinnast, jalgpalliklubi Viimsi, käsipallimängijad spordiklubist Mella, akrobaadid SK Trefoil, korvpalliklubi Markus, iluvõimlejad Keilast, kergejõustiklased Tallinnast. Suviste treeninglaagrite korraldamiseks on laagripaigas olemas täismõõtmega puitpõrandaga korvpalliväljak, murupinnasega jalg- ja võrkpalliväljakud; kergejõustiku jaoks kaugus-, kõrgus- ja teivashüppepaigad ning

akrobaatikaharjutuste jaoks rajad ja batuudid. Vaba aja sisustamiseks on võimalus mängida lauatennist ja koroonat.

Lõõmava päikese eest saab kosutavat jahutust tiigist, kus ujumiseks on eraldatud ohutu koht.

Kokkuvõtteks võib öelda, et laagrisuvi meeldis lastele väga, enamus lubas kindlasti järgmisel suvel tagasi tulla ja mõni isegi sõbra kaasa võtta.

MARVELLA MAJAD OÜ NOORTE-LAAGER "BEAVERS CREEK"

Marvella Majad OÜ laagripaik asub Valgamaal Sooru külas, Tallinnast 250 km, Tartust 75 km ja Valgast 10 km kaugusel. Sel aastal on meil toimunud kolm erineva programmiga laagri-vahetust. Kevadvaheajal toimus üks vahetus ja suvel kaks. Kaks vahetust oli suunatud sportlikule tegevusele ja vanemale vanuserühmale, ning üks noorema vanuserühma lastele, kellest enamus tuli laagrisse esimest korda. Neljas vahetus toimub sügisel koolivaheajal ja on sportliku suunitlusega.

Meie laagril on oma sümbolika: T-särgid, kruusid, vimplid, pearätik ja kleepsud.

Sport on meie laagrite kõikides vahetustes üheks keskseks tegevuseks. Päevakava on koostatud nii, et vaimsed ja füüsilised tegevused oleksid tasakaalus. Noorte käsutuses on matkarada, korvpalli- ja võrkpalliväljakud, minigolfirajad, tennisväljakud, piljard, lauatennise- ja koroonalaud. Mängitakse ka jalgpalli, rahvastepalli, sulgpalli, korraldatakse teatevõistlusi, tehakse hommikvõimlemist ning võimalusel käiakse ujumas. Eritreeningut tehti esimeses ja teises vahetuses.

Laagrilised käivad matkal, õpivad orienteerumist ja läbivad seiklusraja, mille eesmärgiks on meeskonnatöö õppimine ja turvalisuse arendamine.

Palju tegeldakse ka laste loovuse arendamisega. Üheks selliseks tegevuseks on teatrikunstiõpetus, kus arendatakse väljendusoskust, rühmatööd, esitatakse etüüde ja lühietendusi. Teiseks loovuse arendamise suunaks on kunstiõpetus – joonistatakse, tehakse kollaaže, rebimistehnikas pilte, valmistatakse kompositsioone ja voolitakse savist mitmesuguseid kujakesi.

Kontaktandmed:

MTÜ Rahvaspordiklubi Rae
Tel 515 00 58
indrekuuemaa@hotmail.ee
Indrek Uuemaa

Toimuvad ka meediapäevad, kus tehakse reklaamiklippe, intervjuusid ja antakse välja laagrilehte. Korraldatakse laagrilaulu ja luuletuse konkursi.

Vahetuse lõpul korraldatakse näitus noorte projektöödest ja esinetakse ühiskavaga.

Õhtuid sisustatakse ühiste etteastetega ette antud teemadel, korraldatakse viktoriine ja tantsitakse ning igaõhtuseks rituaaliks on kujunenud kogunemine puhketuppa, kus päeva jooksul toimunud sündmused läbi arutatakse ning salasõprade kirjast avatakse.

Lõpuõhtud sisustatakse nädala jooksul välja kujunenud parimate tantsude, laulude ja näitemängude esitamisega. Süüdatakse lõke, grillitakse vorste ja süüakse torti. Autasustatakse tublimaid laagerdajaid.

Käidi ka väljasõidul, kestvusega üks päev, järgnevatel kohtades:

- marsruut 1: Sooru–Võru–Haanja–Sangaste–Sooru;
- marsruut 2: Sooru–Pühajärve (tunnetusraja läbimine)–Sooru.

Kontaktandmed:

Marvella Majad OÜ
68301 Tõlliste vald
Tel 767 98 60; 516 20 60
marvella@hotmail.ee
www.hot.ee/marvella
Veiko Ardel

MERIVÄLJA AEDLINNA SELTSI NOORTELAAGRID

Kevadvaheaja laager Otepääl Annimatsi kämpingus

Laagri kestel tegeleti spordiga ja veedeti kultuuriselt vaba aega. Joosti, orienteeruti ja korraldati jalgsimatku. Käidi ekskursioonil Sagadi lossis. Õhtuti korraldati viktoriine ja diskosid.

Suvelaager Ukrainas, Beregovoje külas

Augusti keskel naasis Krimmist Tallinna õpilaste rühm, kelle projektlaager toimus Ukrainas, Beregovoje külas. 24 noort käisid abistamas eestlaste järehtlajaid, kelle esivanemad olid 145 aastat tagasi oma kodud rajanud Musta mere läänerrannikule. Puhkuse kõrval tehti tööd: raiuti võsa, saeti puid, koristati tomatisaaki, rohiti põldu ja parandati tööriistu. Tutvuti ka Krimmi poolsaare vaatamisväärsustega – käidi Jevpatorias, Sevastopolis, Jaltas ja Marmorkoobastes. Kahel õhtul võisteldi küla noortega jalgpallis. Kohalikud võitsid küll mõlemad mängud ülekaalukalt, kuid sõprussuhete loomisele aitas see tunduvalt kaasa. Pärast suheldi rohkem nii külatänaval kui diskoõhtutel. Eks eesti noorte vene keele vähene

oskus andis tihti tunda, aga võttes appi ka teised koolis õpitud keeled, saadi omavahelised jutud aetud.

Kuna osa noori oli samas külas laagris olnud ka eelmistel aastatel ja külarahvale asjaliku mulje jätnud, oli ka sel aastal vastuvõtt kohalike elanike poolt hea, seda enam, et hulk toimetusi töökate eesti noorte poolt tehtud sai.

Suvelaager Otepääl, Annimatsi kämpingus

Laager töötas esitatud päevakava alusel. Hommikuti ja õhtuti toimusid ujumistreeningud. Peale lõunat käidi matkamas ja ekskursioonidel (Suurel Munamäel, Käärikul, Pühajärvel, Otepääl). Pühajärvel käidi paadiga sõitmas. Korjati ka marju ja seeni, mis ühiselt köögis ära keedeti-praeti. Õhtuti toimusid diskod, mängiti lauamänge ja korraldati võistlusi korvpallis ja jalgpallis.

Kaja Laanmäe,
projektijuht

RAPLA MAAKONNA KOOLITEATRIT SUVEKOOL

Suvekool toimus kahes vahetuses ja osalejaid oli kokku 250 (25-st erinevast koolist üle Eesti + 34 külalisesinejat).

Esindatud olid:

Käru Põhikool, Kehtna Põhikool, Alu Algkool, Märjamaa Gümnaasium, Kabala Kool, Kohila Gümnaasium, Kohila Avatud Noortekeskus, Valtu Põhikool, Järvakandi Gümnaasium, Valgu Põhikool, Kivi-Vigala Põhikool, Tallinna Arte Gümnaasium, Rapla Ühisgümnaasium, Retla Kool, Jüri Gümnaasium, Põlva Gümnaasium, Pärnu-Jaagupi Gümnaasium, Viljandi Kultuuriakadeemia, Türi Gümnaasium, Tallinna 21. Keskkool, Tartu Noortekeskus, Tallinna Kadrioru Saksa Gümnaasium, Paide Gümnaasium, Pärnu huvikool „SART“, Torma Põhikool.

Suvekooli vahetustes toimusid erinevad õpitoad. Osalejad olid jagatud õpigruppideks ja nendega tegelesid suvekooli õpetajad:

Pärnu Teatri noored näitlejad-lavastajad Sven Heiberg ja Veljo Reinik, näitlejad ja lavastajad Priit Võigemast ja Alo Kõrve, koreograaf ja lavastaja Kati Kivitar, kooliteatrite näitejuht Maret Omer, Viljandi Kultuuriakadeemia loovliikumise ja rahvamuusika tudengid Evelin Lagle, Ragnar Toompuu, Kulno Malva, kunstija teatrihuviline Katrin Kirsipuu ja Rapla valla kultuurinõunik, kooliteatri näitejuht ja kunstnik Valter Uusberg.

Suvekooli mõlemad vahetused lõppesid laste poolt õpitu põhjal kokku seatud minietendustega. Alates eelmisest aastast on suvekool seotud ka külaelu edendamiseks: sisustati Kehtna valla teatripäeva, kus etendati suvekooli lõpuetendust ja toimusid mõttetalgud teemal “Mis on maski taga?”. Esinesid Eidapere “sädeinimesed” ja Märjamaa folgi külaline – Poola puhkpilli-orkester.

Lisaks õpitegevusele kohtuti erinevate inimestega Eesti kultuurimaastikult, toimusid rabaretked, lõkkeõhtud, ühislaulmised, sporditegevus, diskod ja karaoke, saun, ansambliõhtud, luuleõhtu, folgiõhtu, simmaniõhtu. Tegeleti ka muu loomingu – tehti ohtralt punutisi, savitöid ja improviseeriti muusikaga.

Nimetagem ka erinevaid esinejaid ja külalisi: harrastusteater “Kehra Nukk”, Kumakese töökas kollektiiv (kes koostasid meie tarbeks spetsiaalse teemakohase ristsõna), trikimees Karl Eelmaa koos assistendiga, luuletaja Jaan Pehk, ansamblid NIKNS SUNS, SVJATA VATRA, LÕÕTS-PILLIPOISID, Poola noorte puhkpilliorkester, teatriajakirjanik Margus Mikomägi, käsitööspetsialist Ulvi Kalmet, ka Evelin Pang koos pisi-tütrega ning Hele Kõre, kes lihtsalt koos meiega

kolm päeva veetsid, noori oma kohalolekuga rõõmustasid ning nende küsimustele vastasid.

Peremees Illar Olesk premeeris noori teatritegijaid kahe lennureisiga Tarsi ja rabamaade kohal. 22 suvekooli osalejat said loosi tahtel imelise elamuse.

“Suvekool oli, on ja jääb...” – sosistab laagri õuel imeline puuskulptuur, mille fännid sellel aastal püstitasid.

Projekt õnnestus hästi ja plaanipäraselt. Osalejad jäid igati rahule.

Lavastustest on ka DVD salvestused.

Krista Olesk,
projektijuht

VILJANDI NOORTE HUVIKESKUS

Viljandi Noorte Huvikeskuse õpilastele toimus 2007. aasta suvel kaheksa erineva suunitlusega suvelaagrit, milles osales kokku 225 õpilast. Noored on saanud koolisõpitud kinnistada ja realiseerida erinevates keskkondades ja olukordades. Samas on pakkunud laagrid aktiivset ja tervistavat suvepuhkust pärast pikka kooliaastat. Suvised laagrid arendavad lapse iseseisvust, vastutustunnet ja kommunikatiivseid oskusi.

Lilleseadelaager Kalmetul

Õõbimine ja toitlustamine toimus Kalmetu Põhikoolis.

Ilmad olid ilusad. Samal ajal olid laagris Viljandi Spordikooli võrkpalliosakonna poisid ning seetõttu oli vaba aja sisustamine huvitavam ja lõbusam. Mängisime koos võrkpalli, lauatennist; toimus teatevõistlus, ujusime jões ja sõitsime rulluiskudega.

Korjasime taimi, lilli, vaatlesime kooli lilleaeda. Valmisid tööd teemal: “Fantaasiakimp”, “Lapse sünnipäevakimp”, “Spiraalkimp kõrrelisest”, “Kollane ja sinine” jm. Kogusime materjali kuivatamiseks. Laagri lõpuõhtu kaunistasime õpilaste tehtud kimpude ja kompositsioonidega.

Lilleseaderingi lastele oli laagri toimumine vabas looduses tõeline maiuspala, nad said vabalt luua ja katsetada erinevate roheliste materjalidega.

eve stuudio tantsulaager Männiku metsatalus
25 väikest tantsulast ja kasvataja-õpetajad – kõik väga kenas ja sõbralikus õhkkonnas. Pisikestele lastele oli see esimene pikem laagrikogemus, kus sai paika pandud kõik see, mida lapsed kunagi laagrielust armastama ja igatsema hakkavad.

Hästi lapsesõbralik – unejutud ja head-öödmusid. Loeti vähemalt kolm unejuttu ja uni tuli lihtsalt. Suuremad lapsed uinusid pikkamööda, aga siiski!

Loov ja arendav – omatehtud tantsude ja teatrietenduste ettekanded, viltimine ja mitmed teised näputööd – peaasi, et jõukohased.

Seikluslik ja hariv – matk allika juurde tervisevett jooma, hobuste söötmine, hommikukastega ümber järve paljajalu jooksmine jne.

Tubade kontroll – nii nagu vanasti; ja toimib väga hästi.

Lastele olid selles laagris kõik variandid lubatud, lootuses, et nad saavad turvaliselt laagerdajateks areneda, vastavalt sisemisele valmisolekule ja kasvamisele.

Rahvatantsu- ja laululaager Lillis

Laagris osales 23 rahvatantsuringi ja 12 lauluringi õpilast. Laagri juhendajaks olid rahvatantsuõpetaja Maie Tammemäe ja lauluõpetaja Ena Raju. Laager toimus meeldivas kohas Lilli külas

juba seitsmendat korda. Laagriliste hulgas oli õpilasi, kes osalesid juba kuuendat aastat. Õpilastel on jätkuv soov ja huvi, et ka järgmine laager toimuks Lillis.

Laagri eesmärgiks oli kohaneda ja nautida laagrielu mõnuseid ja hüvesid, alates telkide püstitamisest, lõkke valvamisest ja laagrielu reeglite tundmaõppimisest.

Tuletati meelde õppeaasta jooksul õpitut ja selle põhjal seati kokku lõputordi-kontsert.

Laagri huvitavamaks ürituseks oli matk loodusemaja ja tutvumine hundiga hundinäitusel. Asjakohane selgitus selle hirmuäratava kiskja kohta oli meeltemööda kõigile.

Teringi rabamatk oma emotsionaalse legendiga ja imeilusate kuremarjaõites soomätastega, lisaks rabamurakate valged õied – seda imetlesid isegi poisid –, ei väsitanud kedagi. Rästikuga kohtumine, mida kõik väga ootasid, jäi tänavu ära.

Laagriõhtute saatekoor tuli kohalikust tiigist konnadelt. Päike jõudis silmapiirilt kaduda, kui algas meeletu konnakoori laul. Meie kõikide meelest oli see lõpuks pigem lärm ja kaugel konnakrooksumisest – nii valjusti hõiskasid nad kuni päikesetõusuni. Lõkkevalvuritele olid nad lõbusateks ööselsilisteks.

Laagrikorraldajate eesmärk: viia lapsed suvisesse vabasse loodusesse, kus tegevus vaheldub puhkusega, sai täidetud. Lastele laager meeldis, mida kinnitasid laagri lõpus ka vanemate poolt tulnud tänusõnad.

Tantsu-mängu-pillilaager Heimtalis

Suvelaagris Heimtalis olid koos Pärimustoa ja Tujustuudio lapsed. Looduskaunis ümbruskus lastele palju võimalusi liikumis- ja pallimängudeks ning jooksmiseks. Lähedal asuv karjäärijärv ning soodsad ilmaolud soosisid veemänge ja ujumist.

Külastasime lähedal asuvat Anu Raua käsitöötalu. Nii mõnigi laps kohtus esmakordselt lammastega. Hea meel oli kasulikku tööd teha: puhastasime kraaviperved mittevajalikest pajupõsastest ja valmistasime lammastele talveks pajuvihtasid. Riisusime ka heina. Töö oli laste jaoks innustav, tööjaotus võimaldas kõigil jõudumööda kaasa lüüa ja end kasulikuna tunda. Lisaks vaba aja veetmisele ja töödele viisime läbi ühismänge kahe ringi laste vahel. Väga menukaks osutusid

vanaemade-aegsed ringmängud “Peremees võttis naise”, “Kosjad tulid saarest”, “Roosa istus vangitornis” ja “Hobusemäng”.

Toimusid pilli- ja tantsutunnid ning õhtuti “vaba lava”, kus soovijad said rahuldada esinemisvajadust. Lapsed olid väga loomingulised ja rõõmsameelsed.

Laagri lõpul toimus maastikumäng koos vanematega, mille käigus kordasime omandatud teadmisi kohaliku kultuuri- ja hariduselu ajaloo kohta ja igas kontrollpunktis mängisime erinevaid meeli käsitlevaid mängu. Lõpuks pidid lapsed liivahunnikus teostama “arheoloogilisi kaevamisi”, et üles leida “aardelaegas” – laagrilõpu kommiüllatus.

Tagasiside lastelt ja vanematelt näitas, et kõik jäid laagriga väga rahule.

Kitarrilaager Olustveres

Laager toimus Olustvere Põhikooli ruumides. Mõned õpilased (korraldav toimikond) tulid kohale varem, et laager valmis seada. Enamusele õpilastest algas laager 11. juuli hommikul kogunemisega Olustvere lossi ees, kust mindi koolimajja majutama. Nagu ikka, tegelesid meil lastega ainult meesõpetajad. Eesmärgiks olid tunnipikkuse kava koostamine ja selle selgeks õppimine laagri lõpukontserdi jaoks, aga ka mitmesuguste õpitubade korraldamine huvilistele.

Esimesel päeval toimus väike ringkäik Olustvere mõisas ja peale seda oli esitlus, kus iga õpilane tutvustas end ja mängis või laulis midagi kitarrisaatel. Avapäeva külaliseks oli seekord endise ansambli Genialistid kitarrist Karl Laanekask, kes jagas hiljem näpunäiteid ja korraldas õpitoa kitarriefektidest.

Lõpukontserdi kava õppimiseks töötati iga päev 4 tundi kolmes erinevas rühmas. Õpitubades juhendasid noori nii õpetajad kui külalised. Tegutsesid metallituba, folgituba, lavakunstituba, bluusituba ja klassikatuba. Õhtuti musitseerisid hakkajamad noored palju ka iseseisvalt. Nende kasutada oli Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli ruumides kolm bändiruumi võimenduse ja viie trummikomplektiga. Ka seal olid õpetajad neile jõudumööda toeks ja andsid nõu, kui seda vajati. Mõnestki katsetusest tekkis huvitav projekt, mis realiseeriti lõpukontserdil. Lisaks toimusid õhtuti bändiruumides mitmete Järverokil

esinevate ansamblite proovid, mida laagrilised said vabalt jälgida.

Kõik õpetajad saavutasid õpilastega kiiresti väga hea kontakti. Kokku õpiti erinevates rühmades selgeks ja esitati viimasel kontserdil 10 pala. Lisaks valiti sinna viis huvitavamat pala õpilaste poolt esimesel kokkusaamisel esitatud lugudest.

Lapsed kohtusid laagris veel Tartumaa ühe tuntuma klassikalise kitarril õpetaja Vaido Petseriga, kes oli koos sõbraga juhuslikult vennale Siim Petserile külla tulnud. Kolmekesi koos esitati lastele pooltunnine kava klassikalistel kitarridel ja kutsuti lapsi osalema kitarrilaagrisse Tartumaale Särjele.

Vabal ajal mängiti mitmeid laua- ning õuemänge ja käidi ka ujumas. Õhtuti oli üheks populaarsemaks tegevuseks karaoke laulmine. Laagri lõpuüritusteks olid ka sellel aastal kontsert ja Olustvere Järverokk. Päevane lõpukontsert toimus Olustvere lossis nagu ikka ja seda olid vaatama tulnud paljud lapsevanemad ning kohalik publik. Sellel aastal õnnestus kontsert väga hästi. Kohe peale kontserti algasid ettevalmistused õhtuseks Järverokiks. Sellega olid seotud suuremad poisid. Teistele toimusid samal ajal viimased õpitoad.

Õhtusel Järverokil esines kokku 14 ansamblit, sealhulgas peaesineja Bedwetters. Pidu kestis kella seitsmest õhtul kella poole kolmeni hommikul ja tundus, et kõik jäid sellega rahule. Laagri kõik tähtsamad tegemised jäädvustas videole õpilane Kristi Vokk.

S-Studio tantsulaager Saaremaal

Laager oli planeeritud Kuressaares toimuva sambafestivali ajale, nii et oli võimalik ühildada laagris toimuv ja sambafestivali kava. Laagris toimusid erinevate stiilide õpitoad. Õpetati salsat, *club freestyle*'i, raggat, *house*'i ja nüüdistantsu erinevate õpetajate ja tantsijate eestvedamisel. Noortele oli osalemine töötubades väga elamus-terikas ja hariv. Treeningud toimusid igal laagripäeval kindlatel kellaaegadel.

Õhtud olid sisustatud erinevate üritustega, põnevaimaks neist kujunes sambafestivali-tüdruku ja -poisi valimised. Viimasel päeval kulmineerus üritus läbi linna kulgeva sambarongkäiguga, mis lõppes suure kontserdiga Saaremaa Spordikes-

kuses, kus kõik tantsijad esitasid nii oma studio-kavasid kui ka laagris õpituid.

Lastele/noortele meeldis väga suvine Saaremaa. Treeningud ja erinevad töötoad olid ka laagriliste meelest ülimalt kasulikud ja harivad.

Kunstilaager Treimanis

Laager toimus traditsiooniliselt Treimani rahvamajas. Osavõtjad olid suures osas esimese ja teise aasta õpilased ning neile oli kõik uus ja huvitav. Põhitegevuseks oli joonistamine natuurist (vabakompositsioon) ja skulptuuritööd. Iga laps tegi laagripäevade jooksul hulgaliselt töid, mida sai laagri viimasel päeval kenasti eksponeerida.

Toimusid rannaliivale joonistamised, näo- ja kehakaunistamised liiva ja mudaga. Lõbu oli palju, kuna ei tundud üksteist ära.

Õhtuseid üritusi pakkusid õpilased ise välja. Esinemised kostüümides, näitemängud, ennast tutvustavad luuletused, lilledest jm taimedest kompositsioonid ning nende kinkimine üksteisele. Eriti ilusad olid poiste valmistatud kimbud. Sellega oli elevust väga palju.

Õpilaste suvine kunstilaager oli mõnusaks vahelaks enne õppetööd.

Tantsulaager Sürgaveres

S-Studio on huvikeskuse kõige suurem huviring, kus osaleb 82 last/noort. Seepärast otsustati korraldada kaks suvist laagrit. Sürgavere laager oli eelkõige mõeldud õpilastele, kes osalevad sügisestel rahvusvahelistel võistlustel. Eesmärgiks oli selgeks õppida rühmakavad.

Lisaks treeningtundidele anti õpilastele ka võimalus lõbusalt ja tervislikult aega veeta. Paljus lubati lastel ise otsustada ja korraldada endale erinevaid lõbusaid üritusi õhtuks.

Legendaarsed on studio moeetendused ja erinevad *show*programmid. Kuulsuste jäljendamised töid nalja ja naeru taevani.

Eraldi õhtu oli pühendatud Austrias toimunud tänavatantsu EM-ile, kus olid osalenud ka S-Studio noored tantsijad. Võistlustest osavõtjate meenutused andsid teistelegi indu ja jõudu edaspidi innukamalt treenida.

Mõlemad laagrivahetused läksid korda – selgeks said uued esinemiskavad, samas saadi ka lihtsalt

puhata ja ennast hästi tunda. Tagasiside oli suurepärase nii õpilaste kui ka vanemate poolt.

Võib kinnitada, et suvised laagrid on õnnestunud igati ja meeldisid nii lastele kui ka nende vanematele. Loodame, et sisukas suvepuhkus andis

õpilastele palju uut energiat nii õpinguteks kui ka osalemiseks huvikeskuse erinevates ringides.

Anu Peiel,
direktor

MTÜ NOORED TOREDATE MÕTETEGA SUVELAAGRID

MTÜ Noored Toredate Mõtetega korraldas 2007. aasta suvel kaks vahetust projektlaagreid: NTM suvelaagri Saksamaal ning laagri “Fotograafia ja filmikunst”.

NTM suvelaager toimus sel aastal Saksamaal, koostöös noortekeskusega ParkHaus Oberhausenist. Laagris osales 15 noort Eestist ja 11 noort Saksamaalt. Eesti laste jaoks algas ja lõppes laager sõiduga Eurolines’i liinibussiga Tartust Riia kaudu Essenisse ning tagasi. Kohapealse programmi eest hoolitses peamiselt Saksamaa-poolne partner. Esimesel päeval toimus kohalikus noortekeskuses, kus grupid omavahel kohtusid, programmituvustus ning eesti noored viidi kurssi kohaliku eluga.

Järgmisel päeval sõideti laagripaika Bonenburgi (Warburgi lähedal), kuhu jäädi nädalaks. Kahjuks oli ilm sel aastal väga vihmane ja seetõttu jäi programm natuke ühekskülgsemaks kui varasematel aastatel. Sellegipoolest tutvuti ümbruskonna vaatamisväärsustega, osaleti jahifestivalil, käidi matkamas, toimusid mitmed teatevõistlused ja võistlusmängud (sh näiteks ette antud aja jooksul looduslikest materjalidest majapidamises kasutatava praktilise eseme valmistamine); mängiti võrk- ja jalgpalli. Vaatamata vihmale, istuti õhtuti lõkke ääres. Laagri lõpul siirduti tagasi Oberhausenisse, kus külastati linna ning valmistati ärasõiduks.

Laagri “**Fotograafia ja filmikunst**” programmi lisandus käesoleval aastal ka teatriteema. Nimelt osales laagris kokku 20 last, kellest 10 tegelesid peamiselt fotograafia ja videoga, 10 last aga tungisid veidi teatrimaailma telgitagustesse ning tõid laagri lõpuks lavale omaloomingulise etenduse. Teatrinoored õppisid teatrimaskide tegemist, said aimu kontaktantsust ning kirjutasid juhendaja käe all kokku etenduse stsenaariumi. Laagri programmi kuulus kahepäevane väljasõit Ida- ja Lääne-Virumaale. Peatuti Peipsi järve ääres (Lohusuus), külastati Kuremäe kloostrit, tehti puhkepeatust Kurtna järvede ääres, vaadati ringi Jõhvi linnas, peatuti pikemalt Toila-Oru pargis ning veenduti selles, et Valaste joas ei pruugi sugugi alati vett olla... Esimese päeva kulminatsiooniks kujunes ronimine Sillamäe tuhamäe otsa. Ööbimine oli korraldatud Rakvere noortekeskuses Torni. Teine päev algas käiguga Rakvere linnusesse, külastati Lahemaa rahvusparki (peatuti Võsul ja Käsmus) ning tagasiteel Tartusse käidi Endla rabas. Laagri viimane päev kulus peamiselt kokkuvõtete tegemiseks: hommikupoolikul analüüsisid filmi- ja fotonoores oma loomingut ning valisid välja parimad fotod; samal ajal viimistlesid teatrihuvilised noored lavakujundust ja kostüüme ning harjutasid etenduseks. Pealelõunal toimus ühine esitlus.

Heli Erik,
laagrijuh

MTÜ “NOORTE MEREKLUBI” MERELAAGER

Laokülas, Keila vallas viidi 2007. aastal läbi neli laagrivahetust lastele vanuses 7–16 aastat. Lastearv vahetustes oli 36, teenindavat personali pidevalt kohal 6 inimest (4 kasvatajat, nõudepesija ja laagriülem). Igapäevases töös olid abiks ka vabatahtlikud.

Põhitegevuseks oli laste purjetama õpetamine, toimus aga ka hulgaliselt muid üritusi, millest võtsid osa kõik lapsed.

Toimusid

- ekskursioon parvlaevadele “Regal Star” ja “Kapella”;

- matkad Paldiskisse;
- ööhäired;
- disko- ja lõkkeõhtud;
- kinoõhtud;
- Neptunipidu.

Viimane on traditsiooniline merelaagrite ja laevareiside üritus, mil Neptun koos abiliste ja näkineidudega ristib esmakordselt laagris (või laeval ametis) olnud ja merd sõitnud lapsed.

Kostümeeritud, põneva ja üllatusterohke steenaariumiga peo käigus avalduvad laste iseloom, vaprus ning arvamused tavaliselt kõige ehedamal kujul, peo lõpus saavad kõik värskeltristitud vastavasisulise tunnistuse, premeeritakse diplomite ja auhindadega vahetuse jooksul erinevate tegevustega silmapaistnuid ja saavutatut.

Piirivalvekordoni ja laeva külastus

Külastasime regulaarselt Paldiski piirivalvekordonit, kus tutvustati piirivalvurite igapäevatööd ja räägiti merepiiri valvamisest. Oli hea võimalus reaalselt jälgida staabi tööd. Hea ülevaade saadi ka kasutusel olevatest relvadest ja nautida kaunist vaadet Pakri poolsaarele uuest radaritornist. Jälituskoer Villu leidis üles ka kõik "kadumaläinud" laagrilapsed.

Ekskursioon Rahuoperatsioonide Keskusesse

ROK-is näidati lastele kõike, millega rahuõdurid tegelevad. Külastati sõdurikodu, sõideti soomustransportööriaga, vaadati filmi rahuvalvamise ajaloost ja Eesti osalusest rahuvalve missioonides, tutvuti relvadega.

Maapurjetamine

Tuuliste ilmadega, kui merele ei saanud, oli lastel suurepärane võimalus proovida purjetamist maismaal – Blokart'i esindajate näpunäidete järgi said lapsed selle kolmerattalise purjekaga sõita kuni jätkus tuult ja soovi.

Tuletõrjeõppus

Laagrit külastas Paldiski komando tuletõrjeauto. Tuletõrjumatelt said lapsed kuulda erinevatest võimalustest ja vahenditest, mida kasutatakse tule kustutamisel. Loomulikult said kõik soovijad ka ise "tuld kustutada" ja vahu sees möllata.

Sõitmine mitmesuguste veesõidukitega

Ülimalt populaarseks osutusid vaikse ilmaga (purjetamiseks sobimatu) korraldatud tuubi-, banaani- ja veesuusasõidud.

Toimus mitmeid võistlusi, millele eelnes igapäevane süstemaatiline treening.

1. Kompleksvõistlus (lapsed olid jagatud võistkondadesse, igat ala tegi vastavalt soovile ja võimetele üks meeskonnaliige):

- mereterminoloogia-alane viktoriin (kogu võistkonnale);
- sõlmedevõistlus;
- viskeliini heitmine;
- õhupüssist märki laskmine;
- ujumine;
- jooks;
- merest leitud saapa viskamine.

2. Purjetamisvõistlus

3. Sõlmedevõistlus

4. Ujumisvõistlus

5. Teatevõistlused

6. Maastikumäng. Orienteerumine mereäärsel maastikul, võttes arvesse mereäärseid orientiire.

7. Laskmisvõistlus, kus lasta tuli õhupüssist mitmesuguste eri kujuga ja erinevas kauguses asuvate märklaudade pihta.

8. Lauatennisevõistlus (turniirisüsteemil)

9. Sõudmisvõistlus

10. Prügikorjamise võistlus – parim võimalus kiiresti laagri territoorium kommipaberitest puhtaks saada.

Lisaks veel mõned õhtupoolikuti soovi olemasolul aset leidnud tegevused.

- Pallimängud: rahvastepall, võrkpall, tänavakorvpall, laptuu, "Kartul" jt
- Koroona
- Sulgpall
- Maalimine ja joonistamine (peaasjalikult merd ja purjekaid)
- Alias ja muud lauamängud

Kuna meri ja mereline tegevus olid meie laagris põhitegevused, pöörati laste ja mere suhteid reguleerivatele reeglitele iseäranis tähelepanu. Siinkohal oleks sobilik seda lähemalt selgitada.

Merelkäimise kord

Merele lubati ainult soodsa ilma korral (madal laine ja nõrk tuul), päästevestidega ja merekorras alustega. Iga laagris osaleja sai endale nummerdatud päästevesti, mille eest kandis hoolet kuni vahetuse lõpuni. Aluse vaatas enne mereleminekut üle rannavalvekasvataja ja merelt tagasi saabumisel rannavaht. Kõik alusel leitud puudused kanti rannavalvežurnaali. Mereleminekut pidi rannavalvele teatama paadivanem, ütlema, millise aluse ja millise meeskonnaga väljutakse, samuti tuli registreeruda ka tagasi tulles.

Merele tohtis minna ainult siis, kui merel oli ka keegi täiskasvanutest. Kõik laagri töötajad

oskasid purjetada, sõuda, ujuda ja esmaabi anda ning olid võimelised seda ka õpetama. Enne iga uue vahetuse purjekatega vee peale saatmist tehti maismaal läbi korralik kuivtrenn ning räägiti merel ettetulevatest võimalikest raskustest ja nende ületamisest. Väiksematele lastele õpetati käitumist paadis, lisaks tehti trenni ka nööri otsa seotud alusega vöökörguses vees.

Kontaktandmed:

MTÜ Noorte Mereklubi

Tel 562 865 86

info@merelaager.ee

www.merelaager.ee

Ahto Aaslav-Kaasik

KOKKUVÕTE

2007. aasta laagrisuve kohta võib öelda, et nii noortelaagrite korraldajad kui ka laagrites osalenud noored jäid laagrisuvega rahule. Ilusad suveilmad võimaldasid lastel olla väga palju rannas ja vees. Laagrikülastustest ja laagrite korraldajate aruannetest jäi kõlama optimism – laagrisuve peeti kordaläinuks.

Huvitavamad ja mitmekesisemad laagriprogrammid on andnud noortele laialdase valiku leida just oma huvidele vastav noortelaager või laagrivahetus, mis teeb noorele laagrisuve veelgi meeldejäävamaks.

Korraldajad tänavad nii Hasartmängumaksu Nõukogu toetuse eest kui ka Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Eesti Noorsootöö Keskust abi eest noorte tervistava puhkuse korraldamise koordineerimisel ning loodavad ka edaspidi projekti jätkamist.

Eriti tahaks tänada noortelaagrite korraldajaid ja laagrikasvatajaid vastutusrikka ning tänuväärse töö eest noortelaagrite organiseerimisel ja läbi viimisel, sest ilma teieta ei oleks noortelaagreid.

Aitäh kõigile!